

Izlože vsak četrtak in večja s poštno vred all v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 25 din., pol leta 12-50 din., četrt leta 6-50 din. Izveca Jugoslavije 46 din. Naročnino se pošlje na upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon Interurbna št. 113.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Ročni listi se ne vročajo. Uporabni listi sprejemajo naročila inseratov in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nemaški reklamacije so poštno preplačane. Čekovni račun pošilja na trga Ljubljana št. 10. Telefon Interurbna št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

13. številka

MARIBOR, dne 13. marca 1923.

57. letnik

Naša volilna skrinjica je druga!

Slovenec si, kristjan si!

Tako ti pravi znak na skrinjici naše stranke. Sam svoj gospodar hočeš biti, s svojimi dohodki na svoji zemlji sam gospodariti. Kako boš gospodaril, če ti držijo in odpirajo tvojo denarnico drugi? Ti imaš pravo notri dajati, ven jemljejo le drugi. S tem nisi in ne moreš biti zadovoljen, zato sedaj premisli in skleni: sam hočem gospodariti, sam v mošnjo devati in iz nje jemati. Da pa to dosežem, volim edino skupaj z drugimi svojimi sosedi, prijatelji in sotrpini Slovensko ljudsko stranko. V drugo skrinjico vržem svojo krogeljico.

Slovenec si, ne Hrvat, ne Srbi!

Ker si Slovenec in hočeš ostati Slovenec, zato ne moreš in ne smeš voliti ne Hrvata ne Srba. Ne moreš voliti beograjskega radikala Stojadinovića, saj veš, kako so ti radikali skupaj s samostojnimi in demokrati kožo drli in denarnico praznili. Ne moreš voliti Hrvata Radića, ki je doma za zapečkom spal in zakrivil, da imamo sedaj beograjski centralizem. Republiko ti obeta, figo ti bo dal, kakor jo je dal svojim Zagorcem.

Slovenec si, sam svoj gospodar hočeš biti, zato ne moreš voliti tistih, ki so te napravili za hlapeca in ne za gospodarja. Za hlapeca so te napravili demokrati, samostojni in Kristanovi socialni demokrati. Slabega obrtnika hočeš, slabega zagovornika hočeš, za to pa premisli in ne zaupaj demokratom, samostojnim in socialnim demokratom, ko izbiraš najvažnejšega zagovornika: poslanca!

Deset na vse strani!

Največja nesreča, največji naš greh in škoda Slovenec je, da vlečejo na deset strani. Kje si doživel, da so potegnili iz blata voz, ako jih je vleklo deset, vsak na svojo stran? Pocepitali so vse, razdrapali so vse, voz kvečjemu razbili, a v blatu je ostal voz. Tako je s Slovenci. Nič ne bomo dosegli, iz blata se ne bomo izkopali, ako ne bomo potegnili vsi na eno stran. Potegnimo vsi enkrat krepko, složno; pametno na eno stran, na stran Slovenske ljudske stranke, dajmo krogeljice v drugo skrinjico, pa ostanimo toliko časa skupaj, da bomo vsaj z najhujšega blata! Samo poskusiti in poskočiti kakor pačljiv konj, potem pa takoj odneha ti, to ne velja, tako ne pridemo nikamor. Življenje nas učil! Ravnajmo se po naukih življenja.

Kristjan si!

Nič slabega ne za tebe, ne za tvojega bližnjega še ni prišlo iz resničnega izvrševanja krščanskih dolžnosti. Ker si kristjan, moraš vedeti, da kot gospodar moraš biti pravičen svojemu delavcu, moraš živeti z njim v poštenju in sporazumu. Ti kot kristjan hočeš red v državi in človeški družbi, hočeš ravnopravnost in ne zatiranje, hočeš bratstvo in ljubezen, a ne sovraštva. Kako boš to dosegel, ako se mladina tvoja v šoli in cerkvi, doma in v javnosti, v otroški in mladeniški dobi k temu ne navaja? Zato hočemo krščansko šolo, zato hočemo krščansko vzgojo, da dosežemo, kar ti sam hočeš. Kedaj si videl, da je bil kozel dober vrtnar in da je mačka lepo varovala in stražila špeh in klobase? Ker tega nisi doživel, ker tega nisi videl, ne boš videl in doživel, da bi nasprotniki naši bili dobri in krščanski politiki in vzgojitelji! Tebi kot kristjanu, tebi kot Slovencu, ki ljubi svoj dom, svoj jezik in svojo vero, preostane samo eno: svojo krogeljico vrži v drugo skrinjico!

ZA DENAR NE, AMPAK ZA SRCE!

Slovenska ljudska stranka (Kmetška zveza) nima denarja za volilno podkupovanje. Kukovčevi demokrati, Drogenikovi samostojneži, srbski radikali ga imajo na milijone. Od kod ga imajo, je jasno.

Iz državne kase so ga pobrali. Tudi Radić ima denar. Od kod pa ga ima on. Kupljen je, da farba volilce. Slovenski volilci in agitatorji! Mi vam ne moremo nuditi denarja, ne guljaža, ne cigar, ne vina! Smo stranka malih in srednjih stanov. Pri nas ne gre za denar, pri nas gre za srce. Judeževi groši niso Iškarijotu prinesli sreče! Srbski radikali, demokrati, samostojni in Radićevi bankovci bodo po 18. marcu pekli vse one, ki so se dali podkupiti. Vest jih bo grizla, pekla! Najrže je biti Judež, odpadnik, plačani suženj, hlapec onega, ki te tepe!

Pošteni volilci! Ne pojdite na volišče za denar, ampak ker vam vaše slovensko, krščansko srce nalaga to sveto dolžnost!

POJDITE Z NASO ZMAGOVALNO ČETO.

Kakor vihar, nepremagljivi val morja, gre sedaj

pred volitvami samo en glas po vseh trgih in mestih: 18. marca volimo vsi samo Slovensko ljudsko stranko, samo v drugo skrinjico spustimo našo krogeljico!

Kmet, vinar, obrtnik, železničar, državni nastavljenec, vsi stanoviti so se ležito složili v eni misli: Samo Koroščeva Slovenska ljudska stranka nam bo priborila gospodarsko, šolsko in upravno ločitev od centralističnega Beograda, samo v njeno drugo skrinjico bomo vrgli volilno krogeljico. In letos so si volilci v Sloveniji dali pobratimsko prisego: Nihče ne ostane doma. Vsi gremo glasovati!

Dan naše sijajne zmage, zmage slovenskega ljudstva se bliža! Pojdite z zmagovito armado Koroščeve Slovenske ljudske stranke tudi vsi tisti, ki dosedaj niste bili naši!

Volilci na plan!

Bliža se zmagi dan!

TUDI V MESTIH IN TRGIH ZMAGUJEMO!

Ne samo cele vasi in občine, ampak tudi mesta in trgi gredo z nami! Lep naš Maribor bo s svojim velikim številom glasov za našo stranko radostno presenečil vse naše; neljubo razočarani pa bodo gledali naše številke zvečer 18. marca vsi naši nasprotniki. Naše pošteno delo rodi povsod sadove. Naši agitatorji v Mariboru tekmujejo med seboj, kdo bo pripeljal 18. marca več volilcev k naši skrinjici!

Torej kvišku srea! Kvišku k zmagi!

ZA NAŠE VOLILCE VELJA SAMO: DRUGA VOLILNA SKRINJICA!

Nasprotniki hočejo med našimi volilci napraviti zmešnjavo s tem, da pravijo: Skrinjica dr. Koroščeve Ljudske stranke (Kmetške zveze) je prva, je četrta, je peta, je zadnja. Vse te vesti so zlagane. Na račun naših pristašev bi rade vse stranke dobile volilne krogeljice. Pomnite in povejte naši volilci ter agitatorji vsem volilcem:

Naša, to je skrinjica dr. Korošča (Slovenske ljudske stranke) je druga (št. 2) in nobena druga. Za naše volilce na štajerskem, v Prekmurju in v Mežiški dolini je veljavna samo ta skrinjica (to je druga). Vodstvo Slov. ljudske stranke in Kmetške zveze v Mariboru.

PAZITE, DA NAS NE BODO GOLJUFALI!

Predstavniki (čuvarji) naših volilnih skrinjic in vsi naši člani volilnih komisij strogo pazite ves čas glasovanja, da nas nasprotniki ne bodo goljufali. Glejte na roke predsednikom volilnih komisij, da ne bo dal komu več krogeljic; pazite, da ne bo pred glasovanjem kaj krogeljic v nasprotnih skrinjicah. Proti vsaki nerednosti, pristranosti in krivici protestirajte in zahtevajte zapisnik. Strogo pazite pri štetju, da nas ne bodo goljufali. Poskušali bodo! Vaše oko naj bo 18. marca čisto, uho pa naj vse dobro sliši.

KRAVE NASTOPAJO V VOLILNI BORBI.

Casopisje je objavilo, da dobijo ubogi vinarji od radikalov do 180 brejih krav, oziroma do 500 K, če se zavežejo, da bodo volili njihovo listo.

Pameten človek ne bo šel na take limanice. Res je za ubogega človeka silno vablivo, dobiti za eno majhno volilno krogeljico veliko, pa še celo brejo kravo, oziroma nekaj tisoč kronc. Svoje dni se je pri nas pojedel kak nedolžen gulaček na čast tistim gospodom, ki so si hoteli nakloniti volilce — seveda bolj omahljivce in nevedneže, kakor volilce. Zdaj pa vabi bogata radikalna stranka ubogega človeka na svojo stran kar s celo živo kravo. Kaj takega še mi Slovenci nismo nikdar slišali, zato se nam zdi taka obljuba neverjetna. In prikazali se bodo te dni v naših občinah radikalni agitatorji, ki bodo gnali seboj cele črede brejih krav in jih ponujali ljudem: volite nas! Dobite breje krave! In denar bodo kar sipali med uboge vinarje, seveda pod pogojem, da volijo radikale! Če bo res dobil kak revež kravo, jo lahko s mirno vestjo vzame, ker se dozda vlada itak ni nič pobrigala za siromake, in je to le dolžnost vlade, če revežem kaj nakloni. Že davno bi bili morali dobiti naši invalidi kakšno izdatno pomoč od vlade, pa ni bilo nič — in če je res, da dobi kdo kaj, je za vlado zelo ubogo znamenje, da tik pred volitvami izrablja stisko reveža v svojo agitacijo. Če hočemo vjeti miško, ji nastavimo sladkega špeha — pa revica uboga gre v svojo smrt, če se ga le dotakne. Radikalna past je pa tako velika, da ima v njej prostor cela krava! Kdor bo šel v to past, je izročen na milost in nemilost srbijskemu centralizmu.

Svoje narodnosti in avtonomije vendar ne bomo prodajali brezvestnim kravjim špekulantom! Pri zad-

njih volitvah so mnogi vrgli krogeljico v samostojno skatljico, kjer je na kandidatni listi bila namalana ponosna Urekova krava . . .

Zdaj se zopet krave vmešavajo med volilce — pa ne namalane, ampak žive in breje. Kakor nam samostojna krava ni dala nobenega dobička, ampak nam samostojnost zapravila, tako bo tudi z vsemi radikalnimi kravami. Če jo meni kdo ponudi, jo vzamem, ker sem siromak, se magari tudi podpišem stokrat, da bom volil radikalno, in pri volitvah bom pa radikalno, to je odločno volil Slovensko ljudsko stranko. — Eden, ki se že veseli na radikalno brejo kravo.

MERMOLJA JE ŽE OBUPAL.

Kandidat Samostojne, zloglasni Mermolja je že obupal nad svojo izvolitvijo. Brežiški okraj je bil zanj edini up, še ta mu je splaval po Savi proti Zagrebu. V ljutomersko-radgoneskem okraju bo dobil k večjemu 600 glasov. Hudogledega Mermolja nikjer ne marajo. Med vsemi kandidati, kar se jih je pojavilo pri teh volitvah je Mermolja najbolj osovražena oseba. On je eden tistih samostojnih prerokov, ki je do pičice izvrševal program, ki je napisan na čelu «Kmetijskega lista»: «Pomagaj si sam!» Sebi je pomagal do milijonov, ko sta s Pucljem dve leti sedela v vladni beograjski večini, kmete in obrtnike pa je pomagal z novimi in višjimi bremenimi obubožati. Sedaj ljudstvo izreka uničevalno sodbo nad tem človekom, ki je hotel pri nas veljati za nekega Matija Gubca. Mermolja bo izginil dne 18. marca iz političnega pozorišča, kakor mora izginiti slaboglasna ženska s plesišča. Ljudska sodba, božja sodba!

Ali je dr. Korošec raztegnil srbski vojaški zakon na celo državo?

Samostojni in drugi politični lažnjivci lažejo, da je dr. Korošec kot minister podpisal razširjen srbskega vojaškega zakona na celo državo, torej tudi na Slovenijo. To je velika laž. Srbski vojaški zakon je bil razširjen na celo državo v drugi polovici avgusta 1919. Takrat dr. Korošec ni bil več minister. Protičevno ministrstvo, v katerem je bil dr. Korošec podpredsednik, je odstopilo proti koncu mesca julija in regent je to ostavko sprejel 30. julija 1919. Nato je demokratični voditelj Ljuba Davidovič sestavil vlado — iz demokratov in socialnih demokratov. V tej vladi sta sedela slovenski demokrat dr. Kramer in slovenski socialni demokrat Anton Kristan in dva socialna demokrata iz Hrvatske Korač in Bukšeg. Ta vlada je potem raztegnila srbski vojaški zakon na celo državo.

KOROŠEC NAS JE PRODAL SRBOM . . .

(Iz mariborske okoličice).

Naši ljudje imajo vsak teden opravka v mestu in ob takih prilikah pridejo tudi v pogovor glede volitev. Vseposved vlada velika nezadovoljnost z današnjimi razmerami in umevno je, da iščejo tiste, ki so to zakrivil. Vse stoka pod neznoznimi davki in ječi v silni draginji, ki je nastala med nami, odkar nas vlada centralizem. Vse si želi olajšave, prostosti, svobode, vse si želi rešitve izpod centralističnega jarma, pa mnoge jih je, ki so podobni neumni živini, ki sili v gore hlev, četudi jo človek hoče iz ognja potegniti. Ali ni največja neumnost, verovati hujskačem proti ljudski stranki, ki pravijo: dr. Korošec nas je prodal Srbom — njega ne volite!

Ako smo pristopili k Jugoslaviji, smo to storili pod pogojem, da se nam ohrani samostojnost — še le potem, ko so prišli liberalci in samostojneži v Beograd, so nas prodali centralizmu, ki nas od tistega časa žre in žre, tako, da vlada med nami le ena želja, kako bi se rešili pogina. Prvi bojevnik za našo prostost je dr. Korošec, ki ga vsled tega vsi naši nasprotniki sovražijo. Dr. Korošec nas ravno hoče rešiti beograjskega centralizma, v katerega so nas vpregli Puclj, Kukovec in njih tovariši, in ki še sedaj delajo na vso moč na to, da ostane Slovenec suženj Beograda.

Vse druge stranke, razun Koroščeve so udinjene centralizmu in nas hočejo upropastiti politično in gospodarsko. Ne dajmo se motiti od radikalnih brejih krav, niti od brezvestnih mestnih hujskačev, temveč mirno in odločno volimo kandidate Slov. ljudske stranke. Kdor pa hoče biti še nadalje centralistični suženj,

pa naj verjame tistim, ki nas še hočejo bolj trdno vkovati v težke suženjske verige, in to so vsi demokrati, samostojneži in radikalci, poleg drugih strank, ki niso vredne, da jih posebej imenujemo.

ZADNJI KLIC NAŠIM VOLILCEM:

Vsi do zadnjega na volišče!

Zaupniki naše stranke ste hvalevredno izvršili veliko nalogo pred volitvami. Vse občine, vasi in hiše ste prekvasil z zmagonosno idejo naše Slovenske ljudske stranke. Za našim preizkušnim voditeljem dr. Korošcem pojde 18. marca ogromna večina slovenskega volilstva. Gre za to, ali dobi Slovenija zaželjeno svobodo, avtonomijo, ali pa bomo še nadalje hlapčevali srbijanskemu centralizmu.

Devet nam nasprotnih strank se je vrglo na našo stranko. Vse te stranke so več ali manj plačane, oziroma najete od Pašiča, Pribičevića in drugih sovragov Slovenije.

Zaupniki, samo eno prošnjo še imamo do vas: **Spravite vse naše volilce na volišča do zadnjega moža!** Vsi zavedni možje in fantje bodite v nedeljo, dne 18. marca cel dan apostoli naše krščanske in slovenske pravične stvari! Še enkrat dajte vsem volilcem navodilo:

Spustite krogeljico samo v škrinjico št. 2.

Kdor bo ostal doma, ali pa vede ali pomotoma spustil krogeljico v kako nasprotno škrinjico, si je sam kriv biča, ki nas še bo tepel, ako se ne osamosvojimo.

Na delo tedaj zaupniki, volilci od hiše do hiše z bojnim geslom:

Za slovensko samostojnost gre! Vsi, prav vsi do zadnjega na volišče!

Ne ostani doma!

Ali si kedaj videl, da je speči pes zajca vjel? Nisi. V zapečku se ne pridela pšenica in v senci ne speče kruh. Tudi ti ne boš ničesar popravil, temveč boš sokriv škode, nesreče in sramote, ako boš ostal doma. Ti pusti drugim gospodariti, drugim odločevati. Kdor ostane doma, pravi s tem: jaz sem zadovoljen s tem, kakor je in kakor mi drugi gospodarjijo ter krojijo sukno in hlače, ali pa mi vzamejo vse skupaj.

Vsak odrasel bo gotovo hud, ako mu rečeš, da mu žena hlače nosi. Če ne boš volil Slovenske ljudske stranke, ne boš nosil tudi hlače, temveč nosili jih bodo vele-srbski centralisti in belgrajski in zagrebški bankirji.

Ker vsega tega nočeš, zato pojdi in vrži svojo krogeljico v drugo škrinjico, pa prepričaj tudi vse znance in sosede, da storijo isto!

— Filpov —

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Na podlagi sanmargheritske pogodbe je dala Italija 16 milijonov lir za zamenjavo denarja jugoslovanskih zavodov, ki so ostali v Italiji, a imajo svoje tirjatve v naši državi. Te milijone so si porazdelile samo banke, slovenske in hrvaške zadruga pa niso dobile nič in so tako po krivdi Pašičeve vlade oškodovane za 170 milijonov. Gospod dr. Korošec je radi tega interveniral pri zunanjem ministru.

Po dogovoru naših in bolgarskih zastopnikov v Nišu se delajo načrti za skupno vojaško zasledovanje komitov.

Ministri se toliko ukvarjajo z volilno agitacijo, da zelo zanemarjajo svoje posle. Celotno dvorska pisarna se je morala pritožiti, da predlagajo nekateri ministri površne, napačne in celo zakonu nasprotne stvari kralju v podpis.

V AVSTRIJI

bodo v svrhu znižanja upravnih stroškov odpravili več ministrstev s tem, da bo v enem ministrstvu združenih več zadev. Celotno vojno ministrstvo se odpravi in vojaške zadeve bo vodil notranji minister.

NEMCIJA.

Nemška vlada je poslala zavezniškim vladam spomenico, v kateri protestira proti odredbi zasedbenih oblasti v Poruhrju, ki predvideva smrtno kazen za nemške železničarje, ki so nalašč zakrivili prestopke pri delu, za katerega uspeh so bili odgovorni. Spomenica trdi, da so nemški uradniki v Poruhrju še vedno podložni odredbam nemške vlade, ne pa poveljem zasedbenih čet.

ČESKOSLOVASKA VLADA

pripravlja zakonski načrt, po katerem bi se tobačni monopol, poštni čekovni urad in poslovanje uredilo po zasebno-gospodarskih načelih.

TURSKA

je poslala svoje protipredloge zaveznikom in narodna skupščina v Angori se je odgodila, dokler ne pride odgovor. Turčija predlaga, naj se obnovijo mirovana pogajanja ter želi, da bi se to vršilo v Carigradu.

Iz volilne borbe

Mermoljaeva polemija v Veržeju. Mermolja je prišel mrmrat tudi v Veržej. Hotel je naš trg osrečiti s shod dom samostojne stranke v sredo, 7. marca. Za njega pa je ta shod bil velika nesreča. Ker se Mermolja med kmeti ne čuti varnega, je čakal z začetkom shoda, dokler ni prišla žandarmerija. Pogled na žandarja je Mermolja ojunail, da je začel svojo govoranco. Medklici naših pristašev pa so ga tako zbegali, da je čisto prišel iz slabostojnega ravnotežja ter začel pretiti in žugati s tožbami. Lep kmetski prijatelj, ki za kmeta nima dru-

gega kakor tožbo! Naši vrli kmetje in drugi pristaši pa se niso zbal Mermoljaevega mrmranja in žuganja s tožbo, marveč so mu tudi naprej marsikatero resnično in krepko zasolili pod nos. Grdogledi Mermolja je po shodu gledal še grše. Zaslutil je, da je s svojim nastopom izgubil še svoje zadnje pristaše. 18. marca bo Mermolja še grše gledal. Takrat pa mu ne bo pomagala prav nobena grožnja s tožbo.

Kdo bo s Samostojno pri Sv. Barbari v Slov. gor.? Kljub temu da je pri nas kot tudi povsod vse obrnilo hrbet goljufivi in lažnjivi Samostojni, se še najde človek, ki jo hvali in zanjo agitira, kjer more. Tej politični prismo di dr. Bolešu, ki mu vse smrdi, kar je klerikalnega, razun denarja, povemo, da nismo tako neumni, da bi drugič volili Samostojno, ki nas je tri leta v družbi vladnih strank pomagala dreti. Ali še imaš Boleš in vsak, ki misli voliti Samostojno še premalo davkov in drugih takih dobrot, ki so nam jih ta leta, kar so bili samostojni v vladi, pridno iz Beograda pošiljali? Boleš, vse tvoje bolenje ne bo nič pomagalo, celo ko bi ti iz ust letele krogeljice za Samostojno v taki meri kot besede proti klerikalnem, bi že bilo. Škoda, škoda, da si kravo zaklal, bi se lahko drugič s »parom« peljal na samostojni tabor k Lenartu; seveda če, še Puclja zadnjič ni izučilo. To bi Lenarčani gledali; gotovo bi ti tako »živijo Boleš« kričali, da bi se vse klerikalne hiše v trgu podrle. Mislimo, da je tvoja krava, čeravno samostojneževa, tudi mogla imeti krmo, ker pa te ni bilo, bi sicer poginila, kot bo Samostojna dne 18. marca, ker ji bo zmanjkalo hrane (krogeljic) na volišču. Volilci, vse krogeljice v drugo škrinjico!

Kaj vse je za samostojne dobro obiskan shod. Iz Gotovelj nam poročajo: Pri nas se je dal videti srezki kandidat za samostojne Pikel iz — Boga mi, ne morem povedati, je li iz Zalca ali iz Gotovelj. Eni pravijo, da je Zalčan, drugi, da je »kmetovalec« v Gotovljah. — Prvo bo menda res, druga pa hvala Bogu ne bo nikdar. Torej videti se je dal ta človek v Gotovljah. Njegov osebni tajnik pravi, da je imel celo shod in sicer čedno obiskan shod oziroma le shod. Da je shod, na katerem je 15 ljudi, čedno obiskan shod, je čedno rečeno; ravno tako se lepo bere, da je omizje 15 ljudi lepo obiskan shod. Še bolj čedno bo in še lepše bo, ko bomo brali, da je Pikel 18. marca čedno in lepo propadel.

Strahovita Drogenikova polomija v Ločah. V sredo, dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne sta sklicala Drogenik in Jesenek shod v Ločah pri Kračunu. Ker sta se ustrašila lepega števila odločnih pristašev SLS, sta si skušala pomagati s tem, da sta trdila, da to ni shod, ampak zaupni sestanek. Pa ni šlo, shod je bil namreč v nedeljo pri cerkvi javno razglašen. Namesto samostojnih generalov je največ govoril naš odlični pristaš g. Essich iz Mlač in žel za svoja krasna, dobro zabeljena in duhovita izvajanja od navzočih burno pohvalo. Vse je navdušeno klicalo živijo Slov. ljudski stranki in njenemu kandidatu dr. Hohnjcu. In ko sta gospoda kandidata odhajala, je ves zbor veselo in lepo zapel: Ti boš pa doma ostala Kratko: vsi so rekli, da še tako vselega shoda ni bilo v Ločah. Gospod Kračun pa je imel priliko, da je od poštenih mož slišal marsikatero bridko, ker je dal prostore na razpolago takim samostojnim političnim komedijantom.

Samostojni so vrgli puške v koruzo. (Dopis iz Pilstajna). Pravijo: Osel gre samo enkrat na led. Le general Kopinski Turnšek si še brusi pete; si služi več, kakor za podplate. In dokler še kaj nese, se hočemo postavljati. Doma si ne upa na shod, drugod ga pa nikjer ne manjka. Pa kdo še naj posluša takega človeka! — Spominjamo se okrajnega shoda v Kozjem. Bil je seveda navzoč tudi general Kopinski. Pa pogumno srce mu je padlo v hlače. Zlezel je za grm, kakor Adam v rajju, ko je spoznal, da je nag. Tresel se je in sramežljivo gledal v tla. Klet je in tiho žvižgal: O du mein lieber Augustin — vse je hin! Prišlo je do glasovanja. Kdo je za zatiranje katoliške cerkve v družini in proti katoliškim šolam? Nihče? Kdo dvigne roko? Vse gleda za grm! Kozjanski tovariš Jelšnik sune zamišljenega Kopinskega pod rebra: Kaj, ne boš! Dvigni roko! In dve roki sta šle do roba klobukov, dalje nista mogli, ker sta se preveč tresli. Adama za grmom je poklical Bog. Kopinskega pa je moral klicati Jelšnik, ker se je pošteno z Bogom skregal, odkar pohaja na Klake. Kje se najde katoliški mož ali mladenič, ki bi poslušal takega samostojnega pridigarja! Naša škrinjica je druga.

Kako je dr. Kukovčev sluga zboroval v Svečini? — Kaj takega, kar je bilo dne 4. t. m., pa še ni videla Svčina. Za ta dan je bil napovedan shod demokratske stranke. Ljudje so drveli od vseh strani. Prostori so bili kmalu premajhni. Dve veliki sobi nabito polni, ljudje so stali na hodniku, polno dvorišče jih je bilo in še daleč tja po cesti je bilo polno naroda. Znotraj je bil govor, zunaj na dvorišču pa je govoril nepreglednim množicam sam veliki mojster JDS dr. Koderman. Samo to je bila velika škoda, da je začelo deževati. Dež je tako ropotal po dežnikih, da skoraj ni bilo nič slišati govora in zato tudi ni napravil govora pravega utisa. Navdušenje pa je bilo velikansko. Tri ure so množice vro vstrajale v blatu, dežju in vodi, in poslušale dr. Kodermanov evangelij. Ko se je hotel odpeljati, so ljudje izpregli konje in ga lastnoročno vozili v kočiji po Svečini. Da pa ne bo kdo, ki bi to čital, padel v omedlevalo, povem hitro vsakemu na uho, da sta si pač na takšen način dva tukajšnja demokrata, seveda oba čistokrvna, predstavljala shod, toda resnica pa je bila čisto drugačnja. Na shod sta prišli v celem dve osebi, nič več in nič manj. Kako kislja obraza sta napravila dr. Koderman in njegov spremljevalec. In posebno, ker vse letanje po vasi ni nič pomagalo. Živa duša ni hotela na ta demokratski shod. »Guča« ni bilo nobenega. Vsedla sta se na voz in si mislila: »Kotiko bolj pametno bi bi-

lo, če bi midva kar sva dala fujakerju, rajši v mariborski »Grajski kleti« zapila. Da bode pa javnost vedela, kakšna čistokrvna demokrata imamo, bodi omenjeno le samo to, da je eden izmed teh napisan na kandidatni listi JDS za namestnika predstavnika, na nemški listi pa celo za predstavnika. Kaj ne, klobuk dol pred takim demokratom, stranki pa čestitke!

Od Radiča plačani agent v laškem okraju. Te dni je lazil po vaseh laškega okraja neki Radičev plačani agent, ki je nagovarjal ljudi, naj volijo Radičev stranko. Ljudje pa so mu rekli, da nočejo voliti takih, ki raje ostanejo doma za pečjo, kakor da bi šli v Beograd zastopati ljudstva. Naši ljudje tudi ne marajo več samostojnežev, ki so se v Beogradu pač razumeli na volovske in druge kupčije, pa niso zastopali nikdar koristi krščanskega kmetskega ljudstva. Mi gremo v boj za Slovensko ljudsko stranko, ki se ne klanja beograjskim centralistom ampak dela na to, da postanemo Slovenci gospodarji na svoji zemlji.

Iz Medžimurja nam poročajo o volilni borbi: Pri nas se vrši volilna borba med Radičevci, krščansko ljudsko ali pučko stranko in demokrati. Radiču so poprej popolnoma verjeli, ker je znal dobro hujskati; sedaj mu gre že slabo, ker ljudje več ne verujejo njegovim besedam in obljubam. Demokratje so z Krizmanom in Novakom bili tudi precej dolgo v veljavi, zdaj jih vse sovraži in demokratje bodo pri nas popolnoma propadli. Počasi, vztrajno pa pridobiva med ljudstvom tla mlada ljudska ali pučka stranka, katera hoče delati po vzgledu vaše Kmetске zveze in Slovenske ljudske stranke. Ljudje vidijo, da ima mlade in poštene ljudi, zato ji vedno bolj zaupajo. Ze sedaj se bodo pokazali uspehi, še bolj pa v bodoče. Torej le krepko držite vi krščanski slovenski možje zastavo Slovenske ljudske stranke, mi bomo sčasoma vsi z vami, saj si tako želimo, da bi prišli v ožje zveze s Slovenijo.

Nemci bi radi ribarili. (Dopis od Sv. Jerneja pri Ločah). Komaj se je vera in upanje v Samostojno stranko, da bo pomagala slovenskemu kmetu-trpinu, pri vseh, ki jim ni popolnoma pamet zavrela, skadilo, vstal je zopet nov prerok med nami, za katerega so se začeli nekateri navduševati, t. j. nemška stranka. Ljudje božji, imejte pamet. Gospod Possek, ako bi bil izvoljen, bi menda že skrbel za svoj okraj in volilce. Toda on ne bo izvoljen. On je samo okrajni kandidat, to je nekak pomočnik, da zbira glasove za g. Schauer-ja iz Celja, ki je določen za poslanca. Ako torej vržete krogeljico v 6. škrinjico, si nikar ne mislite, da volite g. Posseka, ampak g. Schauer-ja, ki ga vi ne poznate in on vas ne pozna. G. Schauer je celjski mestjan — Nemeec. In sami že menda veste iz skušnje, koliko imajo mestjani sra za slovenskega kmeta! On bo pač v prvi vrsti skrbel za nemške veleposestnike, da pridejo do svojih pravic, za vas slovenske kmete se bo, kakor samostojni, malo brigal. Za vas so delali in skrbeli in bodo skrbeli edino kmetski poslanci, ki sami jejo črn kruh ali pa so ob njem vzrastli in se izštudirali, to so poslanci SLS ali Kmetске zveze, ki bodo zbirali vaše glasove v drugi škrinjici. Ti ležijo Srbom najbolj v želodcu, oni so zato pravi slovenski kmetski poslanci. Verjemite, Bog je temu priča, g. Possek ne bo poslanec in četudi šesto škrinjico do vrha napolnite, še manj pa Wesenšek, ampak Schauer.

Naša zborovanja.

V konjiškem okraju je poslanec dr. Hohnjec pretekli teden imel več shodov, ki so sijajno uspeli. V Zrečah se je vršilo zborovanje v nedeljo, dne 4. marca, po prvem cerkvenem opravi, v Stranica pa drugem, v Konjicah popoldne. V ponedeljek predpoldne je bil shod pri Sv. Kunigundi na Pohorju, v torek predpoldne na Koblju, v torek zvečer v Oplotnici. Povsod je bil obisk jako velik, v Konjicah se je zborovanja Slovenske ljudske stranke udeležila ogromna množica. Na vseh zborovanjih je bil z največjim odobravanjem sprejet program Slovenske ljudske stranke. Poslancem, odnosno kandidatom Ljudske stranke skazujejo ljudje brez razlike stanu brezizjemno zaupanje. Naše ljudstvo se je iz skušnje zadnjih let prepričalo, da je rešitev za njega edino v taboru Ljudske stranke.

Shod naše stranke v Veržeju, v četrtek, 8. marca, je bila veličastna manifestacija za idejo samostojne in avtonomne Slovenije. Udeležba je bila zelo velika, tudi nekaj nasprotnikov je bilo navzočih, ki pa niso imeli nobenega ugovora proti dokazom, ki jih je navedel kandidat dr. Hohnjec. Njegovim izvajanjem o programu Ljudske stranke in Kmetске zveze ter o vladanju radikalov, demokratov in samostojnežev je sledilo splošno odobravanje. Govornik je tudi postavil v pravo luč poedine socijaldemokratske stranke in njene voditelje in voditeljke. Shod, katerega je vodil župan Sršen, je imel najlepši uspeh. Ogromna večina tukajšnjega ljudstva je v taboru Slovenske ljudske stranke, ki edina izmed vseh strank krepko drži v svojih rokah ter junaško brani zastavo avtonomne in samoupravne Slovenije. Edino v tej stranki najde naše ljudstvo in zlasti kmetski, obrtni in delavski sloji zavetje zoper krivično jim naložena gospodarska in davčna bremena. Za tukajšnje volilce bo 18. marc postavljena samo ena volilna škrinjica, in to je druga.

Čast zavednim Urbančanom. Pri Sv. Urbanu pri Ptujju se je vršil minulo nedeljo na prostem pred župniščem sijajno obiskani shod KZ, kateremu je predsedoval domačin g. Čeh. Zadnji shod pri Sv. Urbanu je pokazal, da bo dne 18. marca pri vseh desetih urbanskih občinah dobila volilne krogeljice vro zavednih Urbančanov avtonomna — druga škrinjica. Kar so Urbančani zagrešili pri zadnjih volitvah, bodo tokrat po-

pravili in med njimi ne bo najbrž niti ene izdajice slovenske samostojnosti.

Dva dobro obiskana shoda naše stranke sta se vršila v nedeljo pri Sv. Marku niže Ptuja in v Spuhlji. Govorila sta g. Miha Brenčič in Golec. Shod pri Sv. Marku se je vršil radi sijajnega obiska na prostem pred cerkvijo. Po shodu se je oglasil k besedi, katero je tudi dobil, domačin policajdemokrat in eden najhujših orjunskih Sokolašev dr. Pivko iz Maribora. V začetku svojega govora je izjavil, da se on kot demokrat strinja z izvajanjem obeh govornikov, a vendar bi še rad dal nekaj pojasnil. Nato je začel prati zamorca dr. Kukovca in pometati uši iz srbijanskih kasarn. Domačini so mu brusili bridke v obraz, posebno fantje-vojaki, ves žalosten in osramočen se je g. dr. Pivko pokril in jo odkuril, ker ga itak ne bi bil nihče poslušal. S svojim nastopom je zaigral g. Pivko še zadnjega aduta, katerega je imel v svoji rojstni vasi. Markovčani so neomajno trdo v taboru KZ. Večerni shod v Brenčičevi gostilni v Spuhlji je bil tudi zelo dobro obiskan.

Ponikva ob južni železnici je imela v nedeljo, dne 11. marca krasno obiskan shod Slov. ljudske stranke. Dvorana gospoda Zdolška (p. d. Pinterja) je bila natlačena polna. Zborovanje je vodil načelnik krajevne SLS, g. Mlakar, govoril je tajnik Krajnc. Zborovalci so navdušeno odobravalni govornikove besede in zapustili zborovališče z enodušnim sklepom, da 18. marca spravijo vse naše volilce v občini na volišče za zmago avtonomije. Tudi železničarji, od katerih so še nekateri pri socialdemokrati organizirani, so izjavili, da gredo 18. marca v Slov. ljudsko stranko.

Št. Vid pri Grobelnem. V nedeljo, 11. marca smo imeli pri naši podružnici Završe na prostem sijajen shod naše stranke. Volilci iz 4 sosednjih župnij so se zbrali. Predsedoval je krajevni načelnik SLS g. Metličar, govoril je tajnik Krajnc. Govornik je zborovalcem posebno pojasnil, kaj hočemo in v čem je naša zahtevana avtonomija. Ko jih je pozval, naj 18. marca storijo kakor Makabejski bratje, ki so očistili pred več ko 2000 leti s odličnim nastopom sveto deželo Antijohovih centralistov, je zadonel s hriba klic: Tudi mi hočemo 18. marca našo Slovenijo očistiti centralistov!

Sv. Peter pod Sv. gorami. V nedeljo, dne 4. t. m. je tukaj v gostilni g. Drogenik bil krasno obiskan shod Kmetijske zveze, ki je naše vrle Sentpeterčane še bolj potrdil v zvestobi in navdušenju za KZ. Govornika, kandi dat Vrečko, ter njega namestnik Počivalšek, ki sta v krasno razumljivih besedah raztolmačila naš lep program, za katerega se pač vsak pošten Slovenec lahko z mirno vestjo zavzame. Navzoči so pritrjevali izvajanjem govornikov, ter z klici «živijo avtonomija», živijo KZ, ter enoglasnim gromovitim živijo dr. Korošec pokazali, da so odločni pristaši stranke, ki se edina bori za izvojevanje naše samostojnosti. Nato je domači gospod kaplan pozval zbrane k vztrajnemu delu v smislu strankinih načel. Med govorom je oporekal tukaj «slavnoznan» Umek iz Globokega pri Pišecah — hud socialdemokrat. Ljudstvo pa je spoznalo, da mu je mogoče vsled obilne udeležbe nastala temperatura močno škodovala, zato ga je postavilo ven na sveži zrak. Ubogim samostojnim in socialdemokratom preti pač na celi črti polom, trdnjava za trdnjavo kapitulira.

Iz Koroške.

Mežiška dolina. (Prizor na pošti.) A: Kaj, toliko listov prihaja v to vas? — B: Volitve se bližajo. Centralisti se trudijo preslepiti slovensko ljudstvo. — A: Kateri list v tistem velikem paketu? — B: «Naša vas», radikalni list, ki izhaja v Mariboru. Srb dr. Stojadinovič, sedajni srbski finančni minister, bi bil rad pri nas izvoljen, zato pošilja draginske doklade, podpore za popravilo cest, subvencije za bolnišnice in razne druge doklade v obliki časopisa med slovensko ljudstvo. — A: A takol Mislim, da bi bilo za dr. Stojadinoviča boljše, da bi do 18. marca vestno izpolnjeval svojo službo in vzdigoval dinar. Sedaj bi bilo še lažje, ko mu lahko pomagajo vsi radikalni kandidati iz Slovenije. — Med pogovorom pride kmet s časopisom «Naša vas», katerega odda. Na njem pa je bilo zapisano: «Nazaj v Beograd!»

Prevalje. Dne 4. marca je bil pri Ahacu shod SLS. Ljudstva se je nabralo veliko — bilo je tudi par mož od drugih strank. Z velikim navdušenjem so zborovali pritrjevali izvajanjem dr. Ogrizeka iz Celja, ki je v krepkih besedah bičal sadove centralizma in njega pristaše. Za njim je govoril naš kandidat, domačin Jurij Kugovnik, ki je v kratkih besedah razvil program SLS, ki se bojuje predvsem za avtonomijo Slovenije. Mi hočemo ostati s Hrvati in Srbi v eni državi, le izrecno zahtevamo avtonomijo. Svojo sobo si bomo sami uravnali in sami pometali, za to ne potrebujemo ne Srbov, ne Hrvatov. Nočemo biti hlapci, ampak zahtevamo pravice, ki nam gredo po božji in človeški postavi. Navdušenje je bilo veliko, nasprotniki so molčali razum neizogibnega kričača Jakliča, ki jo je moral po svojem prvem medklicu odkuriti, ker bi drugače na svojem telesu moral občutiti, kaj se pravi delati zgago.

Prevalje. Upravništvu «Naša vas». Tukajšnji otroci lepo prosimo, da bi slavno upravništvo izvolilo poslati prihodnjic še več številki vašega lista, ker igrali bi pač strašno radi vojake, s papirja morajo pa biti čake. Zato vam pa obljubimo, da bomo dne 18. marca v paradi stražili zadnjo škrinjico, da bo ostala popolnoma ne-rabljena.

Prevalje. V torek, dne 6. marca, je bil veličasten pogreb Viljemine Pristov. Komaj 21 let stara, je morala po dolgi, mučni boleznini zapustiti ta svet. Bila je pridalna, mirna in pošteno dekle, večletna cerkvena pevka, ki se tudi ni ustrašila nobene težavne poti na podružnice.

Kljub njeni hudi boleznini je bila do zadnjega občudovana vredno potrpežljiva. Sedaj mirno počiva njeno truplo poleg očeta, njena duša pa nadaljuje pesmi v nebesih. Materi, vdovi, kakor tudi hčeram našo iskreno sožalje.

Tedenske novice.

Sram me je, da bi volil s Kmetisko zvezo, ker sem zadnjič volil nasprotno . . . torej sploh ne grem volit. Tako se pogovarjajo tisti, ki čutijo, da so nas pri zadnjih volitvah samostojneži in socialisti zafulali v blato. Pa taki izgovori so prazni. Včasih se zgodi, da pade človek v kalužo ali blato. Le poglejmo takega reveža, kako se obnaša pri svoji nezgodi. Najprej pogleda okrog, če ga ni kdo videl, potem pa hitro vstane in zgine s svojim «zajcem» po bližnji poti domov. Hlače in suknjo dene sušit in takoj drugi dan vzame krtačo in očisti svojo obleko. Še pijanec ni tako neumen, da bi dolgo v blatu ležal, temveč se skuša vzdignuti in jo tiho domu potegniti. Mi Slovenci smo res vzgazili v nevarno blato centralizma, pa to blato ljudstvu ne ugaja . . . na vsak način si želimo boljšega položaja, kakor blatnega. Kdor ni podoben tistim živalim, ki se prav rade po blatu valjajo, bo hitro vstal ter si skušal očistiti madeže. To se pa ne more drugače zgoditi, kakor da volimo tisto stranko ki se poteguje za naše slovenske pravice in ki hoče slovenskemu ljudstvu priboriti nazaj avtonomijo, ki so nam jo zapravili izdajalski demokrati in samostojneži. Če se hočejo ti še nadalje pred Beogradom v blatu valjati, jim prepustimo to veselje — pa slovensko ljudstvo se v blatu ne počuti dobro in se ga bo rešilo pri sedanjih volitvah.

Volim, kakor čem, saj nič ne pomaga! Vse volitve so za nič, delali bodo z nami, kakor bodo hoteli . . . Tisti, ki tako govorijo, so podobni vojaku, ki vrže puško v koruzo in se začne skrivati po grmovju. Svoje dni seveda ni bilo volitve, zato je pa moral kmet plesati tako, kakor mu je godla višja gosposka. Odkar pa imamo splošno volilno pravico, se je marsikaj obrnilo na boljše. Volitve so kakor setve. Noben kmet ne reče: ne bom sejal, mi bo tako mrz pokončal ozimno, po leti pa mi toča vse pobije, temveč vsak si prizadeva, da spravi v jesen kolikor mu je mogoče zrnja v zemljo, četudi je še negotovo, koliko bo priraslo. Tudi vinogradnik ne poseka svojega vinograda, če mu je oidij ali peronospora ali toča uničila ves pridelek. Nasprotno! Še bolj skrbno obdela vinograd v trdnem zaupanju, da mu ne bo zastoj. Tudi to ve kmet dobro, da ne bo takoj drugi dan žel, če je prejšnji dan sejal, temveč prepusti svojo setev božjemu varstvu in se oprime drugega gospodarskega dela. Isto je z volitvami. Vsak volilec mora paziti, da vrže seme, to je krogeljico na rodovito njivo, to je v pravo škrinjico. Če vsi volilci prav volijo, bodo dobili prave zastopnike na polju državnega gospodarstva in njih prva skrb bo, da se bodo naše razmere prav uredile. Če se odtegujemo volitvam, ne bomo imeli dovolj močnih zastopnikov in naše politične njive bodo ostale prazne. Če vržemo krogeljico v napačno škrinjico, smo podobni sejavcu, ki vrže zrnje na cesto ali na skalo ali med trnje. Od take setve bi imeli samo škodo in zgubo. Izmed vseh škrinjic, ki se nam ponujajo, je edino prava druga, ki je zaznamovana s križem v slovenskih barvah.

Najsijajnejši shod Samostojne in demokratov. — «Kmetijski list» se je zadnjič pohvalil, da so Samostojni imeli najlepši shod v Celju v mali dvorani Narodnega doma. Mi Sentvidčani pri Grobelnem smo imeli še sijajnejši shod samostojnežev. Dne 8. marca je bil pri nas napovedan njihov shod, ki se je obnesel tako sijajno, da na njem ni bilo ne poslušalcev in ne govornikov! Malo lepši shod so imeli dne 4. marca pri nas demokratje. Prišel je Spindler in kandidat Puklavec — a prišli niso poslušalci.

«Kmetijski list» imenuje Marijine družbenice vedno le zaničljivo «marinarice». Verjamemo, da tej liberalni cunji ni všeč Marijina družba. Toda vse prizadete slovenske žene in mladenke, gotovo vas je 80.000, skrbite, da ta ostudni list izgine iz vaših hiš! Vodstvo Marijinih družb bi pa gotovo lahko nastopilo pred sodnijo proti takemu zasmehovanju, ako bi se sploh izplačalo, pečati se s takimi propalicami hinavskimi. Ali so pa taki priimki spodobni? «Kmetijski list» bi tako rad veljal za olikan časopis!

Nekaj o šolniku, ki predseduje kar dvem strankam. Od št. Jurija ob Pesnici poročajo: Pri nas se postavlja na zadnje noge navdušen «Jugoslovan» Robnik, ki je pred nekaj leti zmerjal gđc. učiteljico Puc s slovenskim priimkom: «eine verbissene Windische.» On visi tako visoko nad vsemi strankami, da predseduje samostojnim, pa tudi demokratičnim shodom, če se vršijo pri nas. On je po svoji lastni izjavi zgubil vero v Gradcu, ko je bil v zavodu Marijinih bratov, in videl, da so gospodje srkali mastno župo, gojenci pa samo vodo. Po tisti nezabeljeni vodi je tudi njegova vera splavala, pa zdaj ima upanje, da mu bo nazaj priplavala, ko bo dobil nekaj špeha, ali pa vsaj kako brejo kravo za svoj trud v prid samostojni, demokratični, magari tudi radikalni stranki. V tem oziru je res nad strankami, da potegne s tistimi, ki mu obetajo več profita. On je prijatelj g. župnika in nujno želi, da bi se njegove zasluge po časopisu ne razglašale, ker je tako skromen, da si ne želi javne pohvale. Ako je treba, on itak sam govori o svojih zaslugah, ki si jih je pridobil v svojih deviških letih pri Sv. Križu, posebno pa še kot boritelj za slovensko stvar v št. Juriju. Pa solnce njerove slave se je navzlic vsem njegovim zaslugam začelo nagibati k zatvoni — zašlo bo v popolnoma na dan volitve. Res, strašno nehvaležni smo mi, v klerikalno temo zagrnjeni Sentjurčani svojemu veleprosvit-

ljenemu prvoboritelju za napredek slovenskega naroda. Namesto, da bi po njegovem zgledu lizali pete Pašiča, oziroma Pucja ali Kukovca, se postavljamo na svoje noge in pravimo: preljudi Robnik, zlezi ti kamor hočeš, mi bomo pa volili tiste, ki se bojujejo za čast in za svobodo slovenskega imena!

Nekaj o smradu in o slovenskem jeziku. (Dopis od Sv. Marjete na Dravskem polju.) Na shodu slabostojnežev pri nas je gospa g. «kmetovalca» in kandidata Dobnika iz Zlatolič, pljuvala pred naša dekleta in pravila, da klerikalci smrdijo. Mi margečki klerikalci vam, gospa, čestitamo, da se znate tako olikano obnašati, da dajete nam klerikalcem tako nobel vzgled ter vam povemo samo to: mi si ne kupujemo dišečih mazil in vode, pač pa si jih vi kupujete; morajo vam že biti potrebne, ker si jih drugače pri tej draginji ne bi kupovali. Torej je smrad tam, kjer se ga mora preganjati z dišavami. Mi ne bi o tem govorili, če ne bi vi začeli govoriti o smradu, vam mora že vedno tičati v nosu. Mislimo tudi, da bodo klerikalci že toliko vpoštevali vaš občutljiv nos, da ne bodo klerikalnega zrnja vozili v vaš mlin, da še ne zbolite. Da pa bote malo kihali in pravijo, da je kihanje za zdravje koristno, vam povemo še nekaj: vas poznamo že iz avstrijskih časov. Tudi že takrat so vam poštene krščanski Slovenci smrdeli in so vam le nemškutarski ljudje dišali. Rekli ste: slovenski jezik je samo za kmete, hlapce in dekle, jezni ste bili hudo, če je na zvoniku bila izobešena slovenska zastava. Zastoj bote pravili, da to ni res. Imamo priče, ki ste jim to pravili in ki še živijo. Pridite še zopet na kak shod, se še bomo kaj drugega pomenili.

Slabostojno poročilo o našem shodu pri Sv. Lovren eu v Slov. gor. Smešno je, kako laže in zavija sedaj dopisnik «Kmetijskega lista» o našem shodu in sklica-telj prof. Vesenjaku. Zelo počasi se pač vrača dopisniku tista korajža, ki mu je na shodu tako naglo zdrknila v samostojne hlače. Pa mi se bomo pogovorili še oči v oči in ne čez tri tedne po ljubljanskem lažnjivem «Kmet. listu». Vsi na shodu navzoči so pa videli, kje je odkritosrčnost, resnica in pravica, zato se za laži naših samostojnežev ne zmenimo. Sicer pa prosimo naše govornike, naj večkrat skličejo shode, ker potem bo celo Knez prišel še kaj v cerkev in mogoče še postal pameten in spokoren kristjan in Slovenec.

Še nekaj iz Drogenikovega polomljenega shoda v Slovenjgradcu. Pri nas imamo starega kmetiča, ki je na Drogenikovem polomljenem shodu vzklikal, da je SKS «edina zaščitnica in pospešiteljica reda in dela v državi.» Ta stari kmetič je menda hotel reči reda i rada, a še ne zna po jugoslovanski. Da je Samostojna zaščitnica in pospešiteljica postave o ređu i radu, verjamemo, ne verjamemo pa, da bi imel slovenj graški okraj takega starega kmetiča, ki bi bil znil takšno budalost, kakor mu jo pripisuje samostojni čavnikar.

Pikl in slovenski jezik. Pikl bi naj vodstvo svoje Samostojne potegnil za ušesa. Nastavilo je samo «srežke» kandidate, Pikl pa je obljubil ter istočasno izjavil, da si mi Slovenci svojega jezika ne damo ubiti, nazprotno, naša naloga je, da ostane naš slovenski jezik nadalje živ in se krepi. Po Piklovem prizadevanju prav sigurno!

Iz Ljutomerskega okraja. Iz naše slovenske šole v Ljutomeru toži mali fantek ves presenečen: Oh, kaj pa se nam je zgodilo v šoli! Naš gospod učitelj so nam nabicali nekega dne, da ne smemo več pozdravljati nobenega z besedami: «Hvaljen Jezus», ampak le vsacega z besedo «zdravo!» Nadalje se nam toži: par dni pozneje smo se vendar spozabili, da smo trije zopet našega gospoda učitelja pozdravili s «Hvaljen Jezus!» Ta pozdrav mu je tako zamrzil, da nas je hotel vse tri za-preti po šoli. Dva sta mu sicer ušla, le eden mu je ostal v njegovih orjunskih rokah, da celo žali Bog, še je pozabil na otroka, in ga je tako držal čez šesto uro zvečer v šoli, samo za to, ker je pozdravil «Hvaljen Jezus!» Ali bomo trpeli med nami takšne učitelje?!

Položaj pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Po pošti nerfrankovano smo dobili v kuvertih kandidatsko priporočilo milijonarja Petovarja. Vprašamo: ali ima demokratska stranka «poštne» agitacijske dostavljane tiskovin? Kako je zamogel gospod poštar Škrlec to prezreti? Vse drugo se dostavlja bolj po polževo, te Petovarjeve listine pa so šle nenavadno točno in naglo. Za republiko pa se trudi naš trgovec Kegl. Ne vemo, zakaj nas s tem draži, gotovo pa je, da bomo začeli organizirati proti takšnim našim nasprotnikom samobrambo, potem pa naj le Kegl od «republikanca» živi. Pri nas smo neomajeno trdnili Po ogromni večini bomo glasovali za Kmetisko zvezo odnosno Slov. ljudsko stranko ter napolnili s kroglicami drugo škrinjico. Mi nismo Radičevi in Novačanovi bedaki, ne demokratsko-samostojni hromaki, smo poštene slovenski, krščanski možje in fantje. Sv. Tomaž mora nositi zastavo s tem, da spravimo za našo stranko na volišče vse, za nasprotnike pa nič. Nobeno volišče naj nas ne premaga.

Romarski shodi v Puščavi nad Mariborom. V romarski cerkvi Device Marije v Puščavi se začnejo zopet običajni romarski shodi in sicer prvi na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, drugi shod je 23. marca na cvetni petek, tretji v tem mesecu pa 25. marca na praznik oznanjenja D. M., ki letos pade na cvetno nedeljo. Pri vseh shodih je prva služba božja ob sedmih, druga pa ob desetih; med tem po mogočnosti še druge svete maše. Na praznik Sv. Jožefa bo pa letos še posebej popolndan shod za tretji red, govor bo imel č. g. p. Hiacint iz Maribora. Romarji, kateri hočejo priti v procesiji, naj to rade volje naznanijo nekaj dni poprej, da se more ustreči njihovim željam. Prihodnji shodi se bodo še posebej naznanili.

Kdo je izbral Pikla? Samozavestno piše njegov osebni tajnik, da je Pikla izbral «kmečki narod, ki je izšel iz kmečkega ljudstva.» Da je kmečki «narod» izšel iz kmečkega ljudstva, no, ni ravno duhovito, ampak za silo bi se razumelo in verjelo. Nikdo pa noče verjeti, da bi Pikla izbral kmečki narod. Ne, Pikla je izbral žalski narod in ta narod obstoji iz Robleka, par trgovcev in razume se, da pri tem žalskem narodu ne manjka nadučitelja Petrička. In ta žalski narod, ki se razven Robleka redi z denarjem kmečkega ljudstva, je po izbranju vlekli Pikla po žalskem trgu, češ, to je «neusmiljeni branitelj kmečkih pravic» in «neustraseni parlamentarni zastopnik v bodočem jugoslovanskem parlamentu.» In Pikel se je dal vleči.

V gospodarskih vprašanjih je tako podkovan, kot nihče izmed njegovih tekmecev. Kdo neki? E, kdo drugi, kot samostojni kmetovalec v Gotovljah Franjo Pikel! Ta pa ta! Kdo ga je le podkoval? Če oče Virant, se je treba bati Pikelovih podkev. Za Viranta so plačevali drugi težke tisočake in če misli Virantov zet Pikel nadaljevati tak gospodarski program, gorje njegovim prijateljem in znancom! Na prava gospodarska vprašanja se pa Pikel razume ravno toliko, kakor zajec na boben. Krojaški vajenc, pa gospodarska vprašanja!

Gospodarstvo samostojnega župana v St. Juriju ob Taboru. Ob razstanku se ljudje navadno poslovijo, in mnogi smo tudi pri nas spregledali, kje je resnica in kje je ni, torej se javno poslavljamo od samostojne stranke in želimo, da bi še tudi drugi spregledali prazne obljube samostojnežev. Pa ob slovesu ne moremo zamolčati, kako so samostojni za blagor občine vestno gospodarili. Oči so nam odprli zlasti izkoriščevalci občinskega lova, ki ga je vodja samostojnežev L. Plavšak izlicital za sramotno nizko ceno 2400 K, potem pa ga je prepustil svojim rojakom premogarjem iz Trbovelj, ki se iz naše občine glasno norčujejo, na kako ceni in lahki način so prišli do zelo razsežnega lova. Ni več nobena tajnost, da so se za dražbo našega občinskega lova razun domačinov prav posebno lovci iz Trbovelj in Hrastnika zanimali, ki bi ga dražbali nad 10.000 K, ker je bilo precej licitatorov, bi lahko tudi občina precejšnjo svoto dobila. Lov je izdražbal L. Plavšak za najnižjo ceno, ostali mu namreč niso naganjali iz vzroka, ki se zadnji čas prav dobro razkriva. Hrastničani vedo povedati, da je bil naš občinski lov najprej njim obljubljen, torej jim ne more biti vse eno, da je konečno L. Plavšak naš lov Trbovljam prepustil. Kdor malo misli, mu je uganka rešena, zakaj je občina kratkega potegnila. Ako bi bilo podžupanu L. Plavšaku za blagor občine toliko, kot za zajčjo pečenko, bi se razvila tako živahna dražba občinskega lova, da bi imela od nje občina res precejšnjo dobiček. Ker je občinski lov L. Plavšak Trbovljanom prepustil, bo tudi od dne do dne manj vreden, saj so ga tuji ob vsakem prostem času tako številno izkoriščali, da bo lovišče kmalu prazno, lovili so še, ko je bil lov že davno ukinjen in prepovedan. Nad vse čudno pa je, da ima za postavbe tako vneti L. Plavšak med zapriseženimi lovskimi pazniki enega premogarja, ki v naši občini nima prav nobene lastniške pravice. Pred leti smo slepo verjeli lepi obljubi L. Plavšaka, zdaj bomo mi Samostojni pokazali, kako se mora za občino gospodariti, danes smo ozdravljeni, osebna čast je bila prva briga, občina pa komaj deveta, kakor to razun lova dokazujejo občinske ceste, da se v bato samostojnega gospodarstva vozovi kar vgrezajo. Pri zadnjih volitvah pa bodimo

Razpis.

Posojilnica v Mariboru razpisuje iz Dijaške ustanove Felksa in Pavline Ferik osem ustanovnih mest in sicer po širi

za visokošolce po Din. 1500.—

in za srednješolce po Din. 750.—

Pravico do ustanove imajo:

a) v prvi vrsti zapustnikovi, oziroma njegove soproge Pavline, roj. Menhart sorodniki slovenske narodnosti obojega spola in sicer došler študirajo v Mariboru. Sorodniki morejo postati deležni te ustanove ne le kot gimnazijci (oziroma vseučilišniki), temveč tudi na drugih srednjih šolah, na kaki kmetijski šoli ali učiteljski do konca študij ali naukov bodisi trgovski ali obrtnih.

b) v drugi vrsti so prosilci člani rodbine Konrada Mejavšek iz Reke pri Hočah ter rodbine Jožefa Jug v Rušah pod enakimi pogoji kakor ad a).

c) v kolikor ni prosilcev sorodnikov morejo postati deležni dijaki in dijakinje slovenske narodnosti na mariborskih srednjih šolah in učiteljski oziroma na vseučilišču in sicer v prvi vrsti ubogih učiteljev in nadarjeni sinovi kmečkih rodbin, prednost imajo dijaki pristojni v sodnem okraju Sv. Lenartskem v Slov. goricah; če takih ni iz vsega glavarstva mariborskega, potem še le vsi drugi.

Dijaki in dijakinje, ki vživajo te štipendije, se morajo zavezati po možnosti vračati te podpore v ustanovni fond te ustanove.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje za podelitev ustanove do

21. marca 1923

pri Posojilnici v Mariboru, Narodni dom.

Prošnje morajo biti opremljene s pričevalom o dobrem šolskem napredovanju in znanju slovenskega ali kakega drugega slovanskega jezika, domovnico, ubožnim listom in pri sorodnikih še z rodovnikom.

Za ravnateljstvo:

Dr. Franjo Rosina l. r.

tako samostojni, da s stranko samostojnih temeljito obračunamo.

Kdor noče biti srbski sluga,

Glej dobro, kje je škrinjica druga!

Kako stojimo v Lučah? Luče. Tukaj je veliko navdušenje za bližnje volitve. Vse bo volilo Slovensko ljudsko stranko, krogeljice bodo zdrknile v drugo škrinjico, tam kjer je križ. Le par nevednih in zaslepljenih ljudi bi utegnili kam drugam vreči krogeljico. Ti so pa šteti na prste in si jih bomo Lučani dobro zapomnili. Kdor ne misli voliti kršćanske stranke (2. škrinjica), je boljše, da ne gre volit.

Kako je na Kalobju? Pretekli teden smo spremili k zadnjemu počitku 92 letnega starčka Matija Bukušek, p. D. Brglez iz Jazbinvrha. Bil je dolgoletni kalobški župan, šolski oče itd. in ves čas svojega življenja nemahljiv pristaša SLS. N. v m. p.! — Gospod urednik! Še nekaj. Ali vi kaj veste, kod se klati tisti kmet Drogenik? Če ga kje srečate, povejte mu, naj pride k nam na račun in da homo na dan 18. marca njegovi škrinji fige kazali. — Kalobčan.

Iz občine Sv. Krištof pri Laškem. Z grozo se spominjamo, kako so nas demokrati pri zadnjih volitvah stlačili v tesno mesarsko ulico v Laškem, kjer smo morali voliti skupno s tržkimi milijonarji. Kljub členu 50 volilnega zakona naši občini z blizu tisoč volilci niso dali ne enega volišča. Zato niti polovica volilcev ni prišla do škrinjice. Za nove volitve dne 18. marca so poslanci SLS komaj izposlovali tri volišča, kot so bila pri občinskih volitvah. Hvala jim za to, demokratom pa figol Zadnji že sami ne upajo več s pravim imenom pred ljudstvo. Veleddemokrat dr. Roš krošnjari po shodih z neko kmeto-delavsko-obrtno suho robo, ki je nihče ne mara. Tudi socialistom bomo olajšali štetje krogeljic, ker so nas zadnjič slepili z rdečo republiko, a jo takoj po izvolitvi prodali za lepe milijončke državnega, to je našega denarja. Narodni socialisti, samostojneži in druge, od Pašiča podkupljene duše naj istotako počivajo v miru na dan volitev. Naša škrinjica, slovenska in ljudska, bo druga, njej bomo vsi zaupali svoje krogeljice.

Protest. (Dopis iz Luč.) Podpisani protestiram, da je Samostojna kmetijska stranka (Puceljeva) zlorabila moje ime, ko me je brez moje vednosti in brez kakršnegakoli mojega dovoljenja postavila za namestnika predstavnika Drogenikove kandidatne liste v Lučah. Luče, dne 9. marca 1923. Franjo Ulačnik, trgovec, Luče.

Izjava. (Dopis iz Luč.) Izjavljam, da me je Samostojna kmetijska stranka brez moje vednosti in privolitve postavila za predstavnika Drogenikove liste v Lučah. Protestiram. Luče, dne 9. marca 1923. V. Jezernik, trgovec v Lučah.

Samostojni Pucelj prepovedal saditi šmarnico. — V krajih, kjer je malo sadnega drevja, a ljudje nimajo drugega krepčila za delavce, sadijo trto šmarnico. Samostojni minister Pucelj je dne 18. nov. 1922 izdal zakon, po katerem je prepovedano saditi šmarnico. Bajtarji in delavci, zahvalite se samostojnim za to prepoved. 18. marca se maščajte nad njimi s tem, da volite Slovensko ljudsko stranko, katere volilna škrinjica je druga.

Smrt mladeniča v Selnici ob Dravi. Po dolgi bolezni je umrl mladenič Ivan Essich iz Črešnjevca. Na njegovi zadnji poti smo ga spremili vsi fantje in na domu

V bolho trgovsko hišo se sprejme dobro zvesto in pošteno kuharico, katere je zmogla voditi popolnoma samostojno vse gospodinjstvo. Plača po dogovoru in zmoglosti. Prednost imajo tiste, katere so že dalj časa služile pri boljši rodbini ali župnišču. Osebno se je predstaviti z dobrimi pričevali oziroma pismeno, z priporočilom pri trdkih Žargi v Kamnizu Gorenjsko. 240

Prodaja se umetni mlin na stalni vodi, zraven blizu ena ora zemljišča, pekarna, električna razsvetljava. Cena po dogovoru. Zg. Polskava pri Pragerskem. 243

Stavbišče v Gornji Radgoni z lepim vrtom, blizu cerkve na najlepšem prostoru, se takoj proda. Ponudna uprava lista. 1-3 246

Hlapec z letnimi spričevali se sprejme Plača 600 K. Marin Jakob, pos. Ruše. 1-2 248

Prodaja se posestvo, okoli 3 orale zemlje, lep sadonosnik, poldrugo uro od Ptuj. 3 in pol ure od Maribora. Cena 140.000 K. Naslov: B. Jäger, Radvanjska cesta 15, Maribor. 249

Dijake jabolčne in hruseve 1-3 letne, rasposilja po K 1.— do K 5.— za komad. Peter Horman, drevnica v Škalah, pošta Velenje.

Kostanjev les

kupuje v vsiki množini

Škerbinek Anton

trgovec z lesom

Selnica ob Dravi.

Kupim posestvo s primerno hišo za trgovino v industrijskem kraju ob glavni cesti, ali pri farni cerkvi na Štajerskem. Zamenjam tudi za mojo trgovino s mešanim blagom v ljubljanskem predmestju. Ponudbe se pošiljajo na upravnništvo »Slov. Gospodarja« pod šifro »Prometni kraje. 2-2 224

Posestvo malo ali večje se išče v najem. — Naslov v upravi 2-2 215

Oženjen majer z večjimi delavskimi močmi se takoj sprejme na večjem posestvu. Vpraša se pri upravništvu. 2-2 226

Učenca starega 14 let za kamnoseško obrt, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Jakob Golobčič, klesar v Ljutomeru. 2-3 188

Novim zvonovom!

Priproste pozdravne pesmi (za moš. in meš. zbor, Nada Zborska opus 3) ima org. Rozman, Vel. Nedelja. Cena: Denar naprej 4, na povzetje 9 Din. 289

Prodaja se 600 l izabele. — Zikovaška cesta 43, Fobrezje. 23

Posestvo s hišo in gospodarstvom poslopljem, vrtom, travniki in poljem, skupno 6 oralov zemlje, se takoj prodaja. Cena 600.000 kron. Klotnik Izidor, Tezno 33, pri Mariboru. 218

Prodaja se posestvo,

5 do 6 oralov, obstoječe iz sadonosnika, njive, travnika, gozda, gospodarskega posloplja, vse v dobrem stanju, tri četrti ure od Maribora. Vinarški graben, občina Rožpoh št. 193, A. Gselman. 211

in ob grobu so mu peyeci zapeli ganjive pesmi v slovo. Fantje so s šopki posuli njegov grob. Hvala vsem udeležencem in posebej še gg. duhovnikom. — Fantje so zbrali za spomin na svojega tovariša 300 K za volilni sklad.

200% NAKLADE NA UŽITNINO NA VINO IN VINSKI MOST.

(Robert Košar.)

Pri predzadnji seji našega občinskega odbora smo enoglasno odobrili proračun. Vposlali smo ga na pristojno mesto, ki nam je odgovorilo sledeče:

Odbor okrajnega zastopa v Ormožu. Št. 142. Ormož, dne 24. 2. 1923. Občinskemu uradu Kog. Pokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve, nas je z dopisom št. 1168 z dne 20. 2. 1923 obvestila, da vsled ugovora finančnega ministrstva ne more dovoliti pobirati v vaši občini 400% doklade na direktne davke, ampak samo 310% doklado na direktne davke in 200% naklado na užitnino od vina in vinskega mošta in to zadnje le od dne dovoljenja dalje. V prigribu vam vračamo vaš proračun za letošnje leto ter vam naročamo, da takoj skličete sejo odbora in sklenete pobirati poleg 310% doklad na direktne davke še 200% naklade na užitnino od vina in vinskega davka, to je 2.80 K od litra. Pri sklepu je postopati v smislu § 75 in 79 občinskega reda za Štajersko, to je, sklep je na običajen način razglasiti in nabiti 14 dni na občinsko desko in v razglasu navesti, da je v teku navedenih 14 dneh mogoče vsakemu davkoplačevalcu vložiti proti sklepu pritožbe, katere je potem prikloniti proračunskim spisom. Nadalje je treba poklicati k zborovanju (§79 obč. red) vse davkoplačevalce ter voditi zapisnik o zborovanju in vpisati izjave posameznih za ali proti sklepu odbora z da ali ne. Razglas o sklepu in o pozivu davkoplačevalcev k zborovanju, zapisnik odborove seje z vabilom in zapisnik o zborovanju davkoplačevalcev je takoj po gori navedenem postopanju predložiti semkaj v nadaljnjo poslovanje.

V zadnji seji občinskega odbora dne 1. marca 1923 pa smo enoglasno sklenili, da ne moremo dovoliti 200% naklade na užitnino na vino in vinski most, ker bi sicer s tem podražili produkt naših vinskih gor. Krčmar ne plača nikdar davkov, ampak samo producent in konsument. Prosimo za odobritev 400% občinskih doklad.

Občinan! Kakor razvidite iz predstoječega dopisa, hoče pokrajinska uprava prisiliti občine, da pobirajo 200% naklado na užitnino na vino in vinski most. Ker znaša državna trošarina 1.40 K in bi znašala 200% občinska doklada 2.80 K, bi se s tem podražil liter vina, oziroma mošta, za 4.20 K. S tem bi bilo naše vinogradništvo hudo oškodovano. Glasujte torej proti 200% povišanju naklade!

Opravična številka A IV 63/23

6

Oklic.

s katerim se sklicujejo sodišču neznanu dediči in upniki.

Neža Genar, zasebnica v Ivenci št. 6, obč. Višnjevas je umrla dne 20. januarja 1923 in ni zapustila nobenega sporočila poslednje volje. Je li kaj dedičev, sodišču ni znano. Gosp. Franc Kociper, vpok. orožniški stražmojster v Vojniku se je postavil za oskrbnika zapuščine.

I. Kdor hoče zahtevati zapuščino za sé mora to v enem letu od danes naprej javiti sodišču in izkazati svojo de. insko pravico. Po preteku tega roka se bo zapuščina, v kolikor so zahteve izkazane, izročila, v kolikor se to ni zgodilo, se bo državi v prid zasegla.

II. Obenem se pozivljejo vsi, ki imajo kako terjatev proti tej zapuščini, da jo v zgorajšnjem roku ustmeno ali pismeno prijavijo sicer bi ne mogli več zahtevati, če bi bila zapuščina izčrpana po prijavljenih terjatvah, razun v kolikor imajo zastavno pravico.

Okrajno sodišče v Celju, odd. IV.,

dne 19. februarja 1923.

Vabilo ra redni občni zbor »Gospodarske zadruge za Prekmurje, Mursko polje in Slov. gorice«, reg. zadruga z omejeno zavezo, ki se bo vršil na Veliki četrtek, dne 29. marca 1923, ob pol 11. uri predpoldne v dvorani Posojilnice v Gornji Radgoni. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjevanje letnega računa za leto 1922. 4. Volitev enega člana načelstva. 5. Slučajnosti. Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se v smislu določil 1 §§ 31 zadružnih pravil pol ure pozneje na istem mestu in po istem daevnem redu drug občni zbor, ki sklepa veljavno pri vsakem številu zastopanih zadržakov.

V Gornji Radgoni, dne 28. februarja 1923.

Načelstvo.

Velika trgovska hiša

sredi mesta Maribor z velikimi lokalni in dvor. poslopljem, kletjo i. t. d. z 1. aprilom vse za prevzeti, se prodaja. Cena 225.000 D. Ponudbe do 26. marca pod »Kraina hiša« na upravnništvo lista. 242

Somišljeniki, pozor! Goljufi Vas hočejo premotiti! Zato pazite!

Naša volilna škrinjica je na vseh voliščih druga (št. 2)

Socialisti so izdali lepake in letake, kjer pravijo, da je škrinjica Slovenske ljudske stranke tretja. Tudi republikanec dr. Novačan je razširil med ljudstvom listke, na katerih piše, da je škrinjica Slovenske ljudske stranke tretja. To je čisto navadna goljujija. Tretjo škrinjico imajo dr. Novačanovi republikanci, ne mi. Ker dr. Novačan nima volilcev in bo propadel, kakor je dolg in širok, zato si hoče zdaj pomagati z goljujijo. On hoče naše pristaše premotiti, da bi vrgli kroglico v njegovo tretjo škrinjico, zato laže, da ima tretjo škrinjico Slov. ljudska stranka.

Pristaši! ne dajte se premotiti. Naša škrinjica je in ostane na vseh voliščih druga. Kdor vam drugače pravi, ta laže.

PRISTAŠI! Opozorite povsod naše volilce na Novačanove in druge goljujije! Slov. ljudska stranka je izdala samo en letak proti Radiču in sama en lepak v modrordeči barvi z velikim slovenskim križem v sredini. Drugih lepakov in letakov ni izdala in jih tudi ne bo.

Kdor bi torej širil kake druge tiskovine v imenu Slovenske ljudske stranke, je navaden goljuf in slepar! Pristaši, povejte to našemu ljudstvu!

Vodstvo Slov. ljudske stranke.

Polomljeni dokazi.

V nemških predvojnih in medvojnih spisih smo večkrat našli na trditve, da smo Slovenci degeneriran narod, obsojen k neizogibni politični, moralni in fizični smrti. Ko je pisec teh vrstih prebral znano brošuro dr. Sušteršiča „Moj odgovor“, se mu je nehote vrnila misel: ako bo ta brošura, prepojena patološko bolehave megalomanije in zaljubljenosti v samega sebe, imela kak uspeh v slovenskem ljudstvu, potem je to jasn dokaz, da je v naši ljudski duši zamrl zdrav moralni in intelektualni čut, da smo res v svoji mentaliteti degenerirani. Nič ni novega v zgodovini političnega življenja, da se kdo skrega s stranko, v kateri je doslej zavzemal odlično mesto, in da iz političnih prijateljev postanejo najhujši nasprotniki, ki seveda drug drugega ne prijemajo z rokavicami ter si drug drugemu očitajo slabosti in grehe. Toda pri tem vendar gledajo, da ne pridejo v navzkrižje z zdrav pametjo in temeljnimi načeli civilizirane honetnosti. Dokazi, ki se jih poslužuje dr. Sušteršič, so pa izraz popolne polomije njegove miselnosti. Z brezstidnim cinizmom natvezuje svojim nasprotnikom vse to, kar je on sam v obilni meri izvrševal, višek njegove zmedenosti in nesramnosti je pa trditev, da je SLS bila na mirovni konferenci dosledno odsotna in da je ona zakrivila izgubo primorskih in koroških bratov. (Str. 30 i. d.)

Te očitke glede mirovne konference je skoraj doslovo ponovil v članku „Uspehi SLS v državi SHS“ v št. 28. „Lj. Dn.“ z dne 6. marca. Drugih neuspehov sploh ni vedel naštet. Iz vsega ropotanja sledi le eno: temeljita napaka je bila ta, da ni bil On, dr. Sušteršič poslan v Pariz. Potem bi bilo seveda vse rešeno.

Dr. Š. je pri tem sam sebe pošteno udaril po zobeh, ko na str. 120. svoje brošure piše, da je poglavitna naloga državniške umetnosti, zbrati vse ljudske življenjske sile v harmonično celoto in jih „strniti v zmago viho živo silo narodne države.“ Tega se je SLS ob prevratu lojalno držala. Politična in državniška modrost povsod zahteva, da se v važnih zadevah politične ozadje čisto strankarsko stališče, osredotočijo vse moči in na važne postojanke postavijo močje, ne po strankarski pripadnosti, marveč po sposobnostih. Dr. Š. bi moral vedeti, da so se po majski deklaraciji strnili v enoto vsi jugoslovanski poslanci v bivšem dunajskem parlamentu in ta enota je bila reprezentant hrvatsko slovenskega naroda ob porodu naše države. Ali bi ne bilo naravnost hudodelstvo, če bi bila v tistem kritičnem trenutku SLS vrnila svoje specifično strankarsko stališče v ospredje in potisnila močje drugih strank v stran? „Lj. Dn.“ piše, da bi bila „SLS s svojim vplivom takrat z lahkoto izposlovala, da bi bila v mirovni delegaciji SHS primerno zastopana in da bi bil njen glavni reprezentant neposredno med delegati polnomočniki naše države.“

Kaj takega more napisati le človek popolnoma zmedenih pojmov in zlobne volje. Prvič ni bilo v oblasti ne SLS ne beograjske vlade poljubno določevati števila delegatov polnomočnikov, temveč to je odločila konferenca ententnih velesil in le s težavo se je doseglo, da so se naši državni dovolili trije polnomočni delegati, oziroma, da sta mesto tretjega delegata zamenjavala dr. Vesnić in dr. Zolger. Dr. Š. vedoma vara svet, kakor bi v delegaciji sploh ne bili zastopani Slovenci. Kdo bi mogel pričakovati, da bi polnomočnik-strankar imel v Parizu več vpliva kakor odposlanec vlade in nestrankarski zaupnik takratne koalicije, ki je v Sloveniji prevzela prvo vlado. Dr. Trumbić je bil med vojno v ententnih državah, par mescev pred polomom ga je italijanski minister vodil roko v rok po Rimu, na kraljevi dvor in celo v glavni italijanski vojni stan, a v Parizu je isti minister izjavil, da smatra izpod svoje časti, sedeti pri eni mizi z bivšim avstroogrskim podanikom! In sedaj naj bi prišel v Pariz prononsirani črnozolti Sušteršič ali kak drug strankar! V naši delegaciji se niso poznali zastopniki strank, le zastopniki celokupnega naroda. Če bi SLS postavila v delegacijo kot stranka svojega zastopnika, bi z istim pravom smele to zahtevati tudi druge stranke med Slovenci in

Hrvati. To bi bil prizor za olimpske bogove, ko bi mi svoje strankarske krošnje razpostavili na ogled pred celim svetom v Parizu! Zaradi sovražnih Italijanov še razlike med Slovenci, Hrvati in Srbi nismo smeli kazati.

„Lj. Dn.“ piše, da je bila dolžnost SLS zahtevati lastnega polnomočnega delegata, preden je Slovenijo izročila Beogradu. Dr. Š. bi moral vedeti, da je ujedinjenje izvršilo Narodno veče v Zagrebu, ko je dr. Korosec bival z dr. Žerjavom v Parizu in Švici v važnih diplomatskih poslih.

Kaj pa, če bi beograjska vlada ne bila sprejela zahteve strankarskega zastopnika v delegaciji, oziroma ne dala zadostnih garancij za „odločilni“ vpliv SLS v delegaciji? Potem bi ne prišlo do ujedinjenja, in Italijani bi bili izvedli svoj načrt: okupirali bi Slovenijo do Zidanega mosta, ostalo pa prepustili Nemcem in danes bi mi na Štajerskem bili pod nemškim jarmom, Kranjci pa pod italijanskim. Po pravici bi potem padlo proplekstvo na SLS, da je iz zgolj strankarskih ozirrov preprečila ustanovitev jugoslovanske države. Sicer pa, kakor smo rekli, ni res, da bi bili Slovenci v mirovni delegaciji brez zastopnikov. Poleg polnomočnega delegata dr. Zolgerja je bil dr. Rybarš, ki je kot dolgoletni aktivni politik, kot jurist in poznavalec francoskega in italijanskega jezika bil pač kompetenten za Primorje. Dr. Š. vedoma zamlčuje, kako težavno situacijo je našla naša delegacija v Parizu, v kljub temu, da ni njo plaval nimbus zmagujoče ententne zaveznice — Srbije. V težkem položaju, ki so ga ustvarili pred vsem Italijani, bi se težko kaj več doseglo, četudi bi SLS poslala same Solone v Pariz. Poleg delegatov so bili tudi izvedenci za Koroško, Štajersko in Prekmurje baš izmed pristašev SLS, če že kdo na vsak način vprašuje po strankarski pripadnosti. Vrh tega je beograjska in takratna ljubljanska vlada bila v neprestanem stiku s pariško delegacijo. Naša delegata Zolger in Rybarš sta izredno povdarjala, ko so zastopniki vseh treh glavnih takratnih strank v Sloveniji prišli v Pariz, da nobena stranka ne sme drugi očitati neuspehov, ker je položaj izredno težaven.

Končno, ako je dr. Š. res tako velik Jugoslovan, kakor zatrjuje, in prepričan o svojih nenadomestljivih zmožnostih, je imel dovolj prilike v Švici kaj storiti za zboljšanje našega položaja, ker tam so Italijani in Nemci razpredli mreže za svojo agitacijo. V zgodovini poznamo velike močje, katere je včasih vladajoča stranka iztisnila iz domovine, pa niso delali v tujini zoper lastno domovino. Kaj pa je delal dr. Š. v Švici? Lizal je pete ubeglim Habsburžanom in spletkaril proti naši državi. Šele ko mu je smrt razeesarja Karla podrla upe za dogledno bodočnost, se je prelevil v Jugoslovana. In Pašičeva vlada je zapostavila državne interese ter iz zgolj negativno-strankarskih ozirrov (da oškoduje SLS) pustila ta spletkarski individuum preko meje. Naj pazi, da se ne zgodi nekaj sličnega kakor v Rusiji. Tam so bili v začetku vojne najbolj navdušeni Rusi in najbolj goreči oznanjevalci vojne proti Nemcem ljudje, ki so bili tajni agenti Nemčije ter so se s svojo kričavo bojevitostjo znali vrniti v generalni štab, odkoder so izdajali Nemcem ruske bojne načrte.

Dr. Š. misli, da je z očitki radi pasivnosti SLS za časa mirovne konference vrgel najtežjo bombo proti stranki, v resnici je pa to le znak njegove popolne duševne revščine in pomanjkanja stvarnih razlogov. Človek, ki ima toliko masla na glavi, naj ne hodi na sonce.

Po svetu.

Iz Poruhurja. Na cesti, ki pelje v mesto Buer, so našli ustreljenega nekega francoskega poročnika. Za storilce se ne ve. Eni trdijo, da so ga ubili belgijski vojaki, ker jih je izgnal iz neke krčme, drugi pa zatrjujejo, da je žrtve Nemcev. Mogoče je seveda tudi to, ker se francoska soldateska silno razuzdano in nasilno vede. Posilstva in izgredi so na dnevnem redu in tako bi bilo prav lahko, da je kak domačin ubil Francoza v silobranu. Oblast pa pri vsem tem zajira ugledne me-

ščane kot talce, vse kavarne in kinematografi so zaprti in po 7. uri zvečer ne sme nihče na ulico.

Turški protipredlogi. V svojih protipredlogih povdarja Turčija, da ne zahteva nobene temeljne spremembe političnega značaja lozanske pogodbe. Turčija zahteva otok Casteloriso, male arhipeljske otoke, otok Tenedos in delno spremembo tracijske meje. Dalje zahteva še Turčija, da se izločijo tisti členi lozanske pogodbe, v katerih se ni dosegel sporazum s Turčijo. Končno predlaga Turčija, naj se obnovi mirovna pogajanja v kakem evropskem mestu, najraje bi imela, da se vršijo v Carigradu.

Rusija zahteva vrnitev vojnih ladij. Litvinov je poslal francoskemu ministrskemu predsedniku Poincareju daljšo noto, v kateri protestira proti francoski zbornici predloženemu načrtu zakona o prodaji vseh Vranglovih ruskih vojnih ladij, ki so bile pripeljane v francoska pristanišča, v svrhu kritja izdatkov Francije Vranglovi armadi. Nota navaja med drugim tudi dne 18. avgusta 1921 brezzično oddano izjavo ruske vlade, da se Rusija ne odreka lastninski pravici za časa intervencije krivično zaplenjenih ruskih vojnih ladij in da ne prizna nobenega glede teh ladij sklenjenega kupčijskega posla. Ruska vlada radi tega predlaga francoski vladi, da Francija izroči vse ladje svojemu pravnemu lastniku, to je ruski vladi. Dalje izjavlja ruska vlada, da dela francosko vlado odgovorno za vso materijalno škodo, ki bi nastala na podlagi gorenjih francoskih odredb.

Kupljene duše.

Dolgo časa so se pripravljali, predno so si upali s svojimi navadami v Slovenijo. Nekaj vesti ima vsak človek in če tudi imajo radikali okrog Pašiča prav malo vesti, jim je vsaj ta ostanek vesti govoril, naj nikar ne poskusijo v Sloveniji. Premagala jih je želja po gospodstvu; žal bi jim bilo, če bi videli, da po 18. marcu samo Slovenija ne leži vkovana v suženjske verige na tleh. Štiri leta vladanja in bi Slovenija še ne bila vilajet, to bi jih bolelo. Zato so pa prišli. Prišel je sicer eden sam, a njemu enaki so mu v tekmovalni skrbi pripravljali ugodna tla. Prišel je tisti, ki je prišel najložeje. Ima ključke od državne blagajne v Beogradu. In mlad je še, zato je prišel ravno on, dr. Stojadinovič. In videli smo, je najvišji predstavitelj našega podložništva pokrajinski namestnik Hiribar prišel v njegovem spremstvu. In da nam dasta čutiti vso grenkobo nižjih, tlačanih, teptanih, pripeljala sta se vsak v svojem salonskem vozu. Saj lahko, saj imamo! In če tudi smo plemstvo odpravili, jim je ugajal stari blesk viteštva in komandiralni so viteza Grasselli-ja, da je vodil shod, najzalostnejši shod v celi volilni dobi. Vsaka stranka namreč — vsaj v zapadni Evropi, — ima toliko sramu, da če že misli, da mora podkupovati volivce, da dela to skrito, ne pa pred celim svetom. Radikalna stranka Pašičeva tega sramu ne pozna. Odkrito, kakor nalašč, kakor v posmeh poštenosti obljublja denar, posojila, krave. Edino, kar je bilo obljubljeno na tistem, je povišanje tistim, ki so podlegli najprej, namreč višjim uradnikom. In to naj bodo svobodne volitve!

Res je sicer, da ima vsak volivec svojo prosto voljo, se torej lahko da podkupiti ali pa tudi ne, a način, kako se to gnusno podkupovanje vrši, razmere, razmere, v katerih se vrši in ljudje, pri katerih se vrši, vse to je vredno vse obsodbe, za služi zaničevanje vseh poštenih ljudi.

Dobro so vedeli v Beogradu, kje trpi prebivalstvo pomanjkanje in čas, ko je za viničarje najhujše. Dobro poznajo v Beogradu stare volivne navade v Prekmurju. Dobro poznajo hrepenenje nekaterih višjih uradnikov, če treba tudi po poti Zadko Lazič-a zlezti nekam ali vsaj višje in vse to porablja sedaj, da dosežejo svoj namen odkloniti Slovenijo s tem, da ji oropajo če mogoče še teh par mandatov, ki so nam jih milostno dovolili v postavi. Z milijoni, ki so jih iztisnili davkoplačilcem, z denarjem, katerega se drži znoj trdega dela, s tem denarjem delijo podpore ravno sedaj, ko ve vsak politični novinec, da je to brezvestna kupčija duš. Gluha ušesa so imeli v Beogradu, ko so naši poslanci zahtevali, pomoč krajem, kjer je pretilo pomanjkanje vsled dveletne suše. Sedaj tik pred volitvami hočejo s par ušivimi dinarji potlačiti jezo in srd pomanjkanje trpečega ljudstva, hočejo na zločinski način izrabljati politično neizšolanost dobrega naroda.

Uvajati k nam balkanske načine volitev je zločin, ki ga zmore samo človek, ki se ne more povspeti na višek zapadne kulture. Ali so gospodje pomislili resno, kaj delajo? Na vse posledice gotovo ne. Na eno jih opozarjamo, da se ne bodo izgovarjali, da so delali v nevednosti. In to je: če je še v Sloveniji kakšen človek, ki je bil do sedaj v srcu prepričan o poštenosti srbske vladajoče stranke v Beogradu, je sedaj naravnost primoran to svoje prepričanje opustiti. Naravno pa je, da bo naše ljudstvo v svoji nevolji raztegnilo svojo sodbo na ves srbski narod. Marsikatero krivice, mnogo zla bodo Slovenci pozabili srbskim radikalom, podkupovanju slovenskih duš pa nikdar. In k temu bodo pripomogli Stojadinoviči in njihovi slovenski pomagači.

Vsem tem in tistim, ki jih bo omamila papirnati dinar ali se bodo zagledali v nemške krave, vsem tem bodi povedano to: prišel bo čas in mora priti, ko boste dajali račun o tem svojem delu: kupci in kupljeni. In trdo bo takrat računalo ljudstvo. Zraven pa naj pomislijo tisti, ki so bili kupljeni, da bodo kupci ob svojem času prišli po svoj denar in po svoje krave, četudi dobro vedo, da vse to ni njihova, ampak državna lastnina. Takrat pa bodo zahtevali boljšo valuto in preklinjali boste tiste, katerim ste nasledili, a preklinjali prepozno.

Dne 18. marca bomo videli, koliko bo kupljenih duš po Sloveniji in dobro, na pamet si bomo zapomnili številke v posameznih občinah. Vemo, da jih bo tu in tam nekaj, a tudi to vemo, da jim bo zaleglo toliko, kolikor je zaleglo Judežu Iškarkotu. Bolj nego tisti Judeževi groši, bolj naj jih peče zaničevanje vse poštene Slovenije, katero jih čaka. Zaničevanje srbskih radikalov pa imajo že v naprej, saj drugače bi ne kupovali njihovih duš!

Naši uspehi.

Zmagoviti shod SLS v Slov. Bistrici.

Eden najbolj veličastnih volilnih shodov naše stranke je bil sigurno okrajni shod v Slovenski Bistrici dne 11. marca. Že od ranega jutra so prihajale množice volilcev od vseh strani, celo od konjskega in mariborskega okraja. Velik trg je bil pred zborovanjem podoben mravljišču. Ob 11. uri so stotine in stotine volilcev napolnile dvorano hranilnice do zadnjega kotička. Še galerija in stranski prostori so bili nabasano polni.

Zbor je otvoril v imenu hišnega gospodarja č. g. dekan Cerjak. Za predsednika je bil izbran naša korenina župan gospod Pavel Safošnik, ki je z lepim navdušenim govorom otvoril zborovanje.

Narodni poslanec Žebot je v poldrugournem govoru, ki je bil skoro pri vsakem drugem stavku prekinjen z viharnim odobravanjem, temperamentno orisal sedanji položaj v državi, pogubno politiko demokratske, radikalne in samostojne stranke. Vihar odobravanja je vzkipek do vrhunca, ko je govornik s povzdignjenim glasom povdarjal, da SLS in njeni poslanci ne bodo prej mirovali, dokler ne priborijo Sloveniji njene samostojnosti, avtonomije. Zahtevamo gospodarsko-finančno ločitev od Beograda, šole kakoršne mi hočemo, učiteljstvo in uradništvo naše krvi. Slovenski vojaki morajo služiti v Sloveniji in ne v Makedoniji. Ko je Žebot govoril o divjaštvih «Orjuncih», je nastal v dvorani vihar. Ljudje so vstajali in klicali: «Dol z orjunci! Fej Kukovec! Fej Reisman!

Po vseh vaseh bomo osnovali protiorjuno!« Tudi navzoči nasprotniki vseh strank so pomagali pri tem vsklikanju. Govornik je nato pozval volilce: Vsi do zadnjega na volišče! Vsi kroglice v Koroščevo skrinjico! Tudi vi nasprotniki, ki želite svobodo Slovenije ter red in pravico v naši domovini, dajte svoje kroglice SLS!

Nato se je oglasil k besedi kandidatov namestnik g. Gril, ki je v živahnem govoru z dokazi prepričal zborovalce, da se ne smemo cepiti, ampak vsi do zadnjega kot en mož glasovati za SLS! Tudi govor gospoda Grila so zborovalci radostno odobraval.

Po dveurnem zborovanju je predsednik zaključil veličasten zbor. Dr. Korošcu in SLS je volilstvo celega okraja med velikim navdušenjem izreklo zaupnico in zahvalo za njegovo borbo za samostojnost Slovenije. Zborovanje je poteklo slovesno in mirno. Udeležili so se ga tudi vrli meščani. Majestetičen utis so napravile ogromne množice naših krepkih mož in fantov, ki so napolnile vse ulice in ceste. Kaj bo borna Kukovčeva-Reismanova Orjuna proti tej disciplinirani armadi našega ljudstva! Ponosni smo na naš bistriški okraj, ki bo dal ogromno večino naši stranki. Slava vam vrli možje in fantje! 18. marca boste se radovali in kot plačilo za trud in požrtvovalnost dosegli sijajno zmago!

Zborovanje kandidata Krajnca. V Dramljah se je vršil 11. marca po rani sveti maši shod SLS shod na prostem pred cerkvijo. Kandidat D. Krajnc je v poldrugournem govoru orisal škodljivost centralizma in razvijal program SLS. Zanimivo je bilo, da so samostojneži napravili istočasno shod pri Jarnoviču, dali shod preklicati in povabili vse ljudi na svoj shod, pa nobeden ni šel na njih shod, ker so vsi ostali na našem shodu in še calo samostojni kandidat Urlep je bil cel čas na našem shodu in mirno poslušal in tresoč se požiral očitke samostojnih grehov. Zanimivo je tudi, da so si naročili žandarje, čeprav se ni nikdo zmenil za nje. Shod naše stranke se je vršil nad vse sijajno in pokazal, da so tudi Dramlje v taboru SLS.

Dne 4. marca se je vršil shod na Frankolovu v novi društveni dvorani. Dvorana je bila natlačena polna. Ljudstvo je navdušeno poslušalo kandidata Krajnca in pokazalo, da je vse Frankolovo za SLS.

Gibanje naše stranke v ormoški okolici. V sredo zvečer preteklega tedna se je vršil v občini Hum pri županu Zidarčiču pod predsedstvom Mastena volilni shod. Domači gospod kaplan je razvijal poglobitve programne točke SLS ter se tudi dotaknil republikanske stranke, za katero je par Radičevih pristašev v občini tako vnetih. Nato je govoril obširno in jako dobro Peter Zadravec iz Ormoža o genevski pogodbi, o Radičevi seljaški republiki in o raznih gospodarskih vprašanjih. Dobro in spretno je zavračal mladega Alatiča, ki si tolikanj pete brusi za Radičevo stranko. Nazadnje je govoril o istih točkah prav dobro frankovski župan g. Ivanuša in je republikanca Alatiča zavrnil parkrat med viharnim smehom in ploskanjem.

Volilno gibanje v Vodrancih pri Središču. Preteklo nedeljo smo imeli pri vrlim somišljeniku M. Ivanušu lep shod za našo občino. Velika soba je bila nabito polna. Na shod je prišel tudi znani somostojnež Ciril Zabavnik iz Vodranec, ki je hotel z medklici motiti naše govornike. Ti pa so mu take zabrusili in tako izprašali kosmato vest, da nazadnje ni vedel ne kod ne kam s svojo samostojno polomijo. Z navdušenimi živjoklici na dr. Korošča in Kmetko zvezo se je shod zaključil. Vsi glasovi bodo padli v drugo skrinjico! — Nek privandranec Prekmurec hoče za našim hrbtom kaliti mir in edinost v občini z republikanskimi letaki za Radiča. Naj ga le dobi Novačan v roke, se mu bo godilo, kakor Veldinu.

Očistili smo se vseh sleparjev. (Dopis od Sv. Urbana pri Puju). V nedeljo smo se postavljali mi Urbančani kakor že ne dolgo poprej. To vam je bilo vriskanja in krikanja «Živijo dr. Korošec!», ko je hotel na našem shodu, ki ga je imel mesto kandidata prof. Vesenjaka g. urednik Golec, nastopiti še znani samostojnež Simonič iz Podpršaka! Ni mogel govoriti in peneč se od jeze je moral sramotno utihniti. Kaj nam bo tukaj dajal lepih naukov človek, ki jih sam najbolj potrebuje! Saj še ni potihnilo govorjenje o raznih škandalih ki jih on uganja v svoji družini. Njegova zvezda je utonila, ljudstvo ga pozna predobro. Komunistična Podgoršeka sploh ni bilo k nam, zbal se je naših mož in fantov. In tako smo očistili Sv. Urbana vseh sleparjev! Zdaj pa samo še s korajžo v ne-

deljo vsi na volišče! Naša škrinjica je druga. Tam hočemo dopolniti začeto veliko delo. Bog živi vse urbane krščanske volilce! Volit gremo vsi!

Naša zborovanja v Novi cerkvi pri Celju. Kakor povsod, tako tudi pri nas Slovenska ljudska stranka napreduje. Dokaz temu so naši shodi, kateri so bili jako dobro obiskani in so se nemoteno vršili, kar prejšnja leta ni bilo in se nam je navadno vsaki shod motil. In imeli smo tri shode in sicer dne 28. februarja popoldan v gostilni Krivec v Novi cerkvi. Prostori so bili natlačeno polni poslušalcev in kljub temu, da je shod približno tri ure trajal, so poslušalci izvajanja govornikov — gg. Dav. Krajnc in dr. Ogrizeka — do konca poslušali. Popoldan istega dne se je vršil shod SLS za občino Višnjavas v Ivenci. Tudi ta shod je bil dobro obiskan in navzoči so bili marsikateri naši svoječasi nasprotniki, ki so izvajanja govornikov navdušeno odobraval. Dne 4. marca smo pa priredili shod v bivši trdnjavi socialdemokratov in samostojnih, to je v — Sotski, fara Nova cerkev. Prostore nam je dal posestnik Petre na razpolago in čeravno je ta dan močno deževalo, zbralo se je toliko zborovalcev od blizu in daleč, da je bil zborovalni prostor popolnoma zaseden. Poročali so na shodu gg. Dav. Krajnc in Pavel Žagar. Zborovalci so vztrajali nad tri ure in nazadnje so iz enega grla navdušeno zaorili: Živijo Kmetka zvezal!

Polomije nasprotnikov.

Dr. Karl Koderman, Voglar in Kejžar v Hočah pri Mariboru. V nedeljo so poskrbeli za brezplačni teater v Hočah dr. Koderman, Voglar in Kejžar — policajdemokratski politiki iz Maribora. Kot prvi govornik se je lotil avtonomije in vojašva ne bodi ga treba Voglar, katerega pa je naš pristaš Karl Sernec tako odločno zavrnil, da je moral utihniti. Na Voglarja so letele bridke, ki so začele presedati groznemu Kodermanu, ki je vstal in rekel: kdor ne mara poslušati, naj se odstrani. Odšli so vsi, ostali so sami Voglar, dr. Koderman in Kejžar. Pred odhodom naših pristašev je še povedal naš Franc Onič policajdemokratski deteljici: Mariborski liberalni advokati kmetov niso in ne bodo podpirali, pač pa odiralif! Tako se je godilo policajdemokratom v Hočah pri Mariboru.

Zborovanje policajdemokratskih kmetov v Zavrču niže Ptuja. Iz Zavrč nam poročajo: Že celi minuli teden so nam poročali plakati prihod dr. Kukovca, katerega pa ni bilo. K nam so se pripeljali v kočiji dr. Kukovčevi kmetje: dr. Gosak, ptujski advokat, Lovro Petovar in financar Debeljak. Shod se je vršil pri Murkoviču. Poslušalcev se je zbralo celotno krog 40, seve sami pristni SLS. Demokratov je bilo na shodu samo toliko, kalikor se jih je pripeljalo v kočiji iz Ptuja. Zborovanje je otvoril iz službe znani učitelj Troha, ki je takoj pri otvoritvi zagrozil, da se bo proti vsakemu, ki bi se drznil oporekati govornikom, postopalo sodnijsko. G. Lovro Petovar se je sam sklical predsednikom in si je kar sam podelil besedo. G. Petovar je čital svoj govor, ki je bil s strojem pisan nekje v Mariboru. Kakor hitro je prečital hvalo centralizma, je zadel pri poslušalcih na tako oster odpor, da je moral utihniti in mu je Troha pošepnil na uho: Tiho bodi, sicer še boš bit! Petovar je res utihnil in zborovalci so sami zaključili shod z živjoklici na dr. Korošča in avtonomijo. Tako je končal na Zavrču shod dr. Kukovčevih kmetov.

Shod Mermolje v Pišecah. 11. t. m. je poskusil Mermolja svojo srečo v Pišecah. Drugod ni več uspelo, morda bo kaj v Pišecah. Pa tudi pri nas se ni dalo. Nihče več ne mara poslušati lepih besed samostojnih. Vemo namreč, da obljubiti in storiti, je za njih preveč. Ko torej nihče ni maral poslušati Mermolje ter so skoraj vsi odšli, je ta mož se vendar zopet ojunčil in je začel svojim zvestim, ki bi si dali od njega mazati tudi nosove, govoriti in razkladati svoje reči. Pred vrata verande, kjer je bil shod, pa je stopil za stražo gosp. Urek, kakor da bi bil občinski redar, — nekateri so pa rekli, da pobira vstopnino, ker je klical v verando ljudi, a le take, o katerih je vedel, da imajo silno potrpežljiva ušesa in da vse verjamejo. Zelo klaverno se je končal shod, ki je najboljši dokaz, da niti v trdnjavi Samostojne, za kar ste imeli Pišce, ljudje ne marajo poslušati samostojnih in da je najbolje, gosp. Mermolja, da greste z g. Urekom vred v pokoj, ako sta si ga zaslužila.

Dva shoda — naš in samostojni. (Sv. Rupert nad Laškim. Dne 11. marca smo imeli dva shoda. Po prvi maši SLS. Govorila sta naša kandidata Kugovnik in Hrastnik. Bilo bi vse dobro, ako bi

samostojni Špilančev Jaka bili lepo tiho in si izvajanja govornikov vzeli k srcu, pa so nekaj godli in mrmrali, k besedi se itak niso upali oglasiti, zdaj pa so morali od žensk slišati take, da se je vse smejalo. Trobendolski dohtar Poldek, ki so tudi hud slabostojnej, pa so jo rajši prej popihali. Po pozni maši pa sta imela javen shod dva socialisti iz Trbovelj. Le par Obrezov in Kantuzarjev je verno poslušalo visoko modrost in učenost nekega Arha. Naša dekleta in žene pa so stala na straži. Kaj bo ta povedal? Od začetka je šlo precej dobro zoper kapitalizem in militarizem. Zdaj pa pride klerikalni zmaj in ženske so ušesa povzdignile. «Duhovniki so bili krivi vojske, ker so žegnali kanone in zvonove šenkali — se glasi visoka modrost govornikova in par rudarjev je prikimalo. Pa ob enem je že tudi treščilo in govornika je vrglo kmečko dekle s stopnice v blato — padel je brez žegnanega kanona — in začel se je boj, frčale so fizičnice, socialisti pa so mesto žegnanih ročnih granat metali blato, dokler niso premagani popihali v bližnjo gostilno si jezo hladit. Dekleta in žene so ostale zmagovalke. «Per moj keršen . . . to so hudičeve babe! — Bog nas varuj takih, rajši ostanem ledik», so ječali socialisti. Pa bolj še bodo ječali 18. marca, ko noben človek, ki ima vsaj trohico pameti, ne bo vrgel kroglice v njihovo škrinjico, ampak v drugo, ki je naša in bo pošteno zmagala.

Ob znanem Gregorjevem shodu zoper kugo in nalezljive bolezni v Breznem dne 12. marca vtihotapljeni shod Samostojne stranke je dokazal, da je ista v Drav. dolini in na Pohorju — volilci so bili zaradi običajne cerkvene slovesnosti in sejma iz vseh obdravskih far navzoči — zelo slabostojna. Ob 11. uri napovedani javni shod pri vsestranskem županu g. Jenčiču se je poskušal vršiti ob 1. uri popoldne. Ogorčeno, v draginji in pomanjkanju trpeče ljudstvo je vztrajalo s krepkimi medklici in s tem preprečilo nastop govornikov (gg. Iršič in Zabovnik). Vladni zastopnik je po glasovanju ugotovil, da je ogromna večina poslušalcev odločno nasprotna samostojnejem. Vsled tega je moral javni shod zaključiti. Iz vseh grl je ljudstvo zaorilo mogočno: Zivel dr. Korošec!

Radikalni pust v Mozirju dne 11. marca se je dobro obnesel, občinstvo je bilo jako zadovoljno, ker je bilo res od smeha za počit. Za zabavo je skrbel neki «Revček Andrejček», oziroma dr. Leopold Lenard (vsaj tako se podpisuje). Hotel je imeti volilni shod pri g. Strmšku, katerega se je občinstvo prav obilno udeležilo. Ker pa so mu volilci takoj izpočetka ugovarjali, je rekel, da kdor noče poslušati, naj pa gre, nakar se je soba med veliko veselostjo popolnoma izpraznila. Toda g. kandidatski namestnik se ni izgubil svojega poguma, upajoč na boljše čase, je vstrajal na svojem mestu ter volilce zopet v sobo vabil. Polagoma so začeli zopet prihajati volilci v sobo, prebirati njegovo srbsko kramo, da se je sčasoma soba zopet napolnila, toda kšefta le ni hotelo biti, ampak je slišal levite, kot še menda svoj živi dan ne. Siromaček si je bil v velikih skrbih pred razjarjenim ljudstvom, kajti edina vrata na svobodo so bila tesno s občinstvom zaphana, toda vkljub temu se je nenadoma brez posebnih prilik naenkrat znašel na javni tehnični pred gostilno, kjer je pod milim nebom, oziroma trško lipo, klaverno skončal svoj prvi in zadnji shod v Mozirju. Po pravici lahko rečemo: «Bil si tehtan in prelahak najden!»

Jeklen značaj bi naj bil nek Pikel Franjo iz Zalca. Tako pravi njegov osebni tajnik, ki ga hvalisa po samostojnih listah, kakor jud svojo slabo robo. Jeklenost Pikelovega značaja poznamo pa v Savinjski dolini bolj nego je to Pikelu ljubo. Enkrat liberalce, drugokrat neodvisnež, tretjikrat narodni naprednjak, potem demokrat, danes samostojnej, to ni samo jeklen, to je kar naravnost kremenit značaj. In takih značajev potrebuje — samostojna stranka! Dober tek!

Nekaj za smeh in kratek čas. Od St. Lovrenca na Dravskem polju poročajo: V nedeljo, dne 11. marca, so bili pri nas po rani maši napovedani kar trije shodi: socialdemokratični, kmetsko-republikanski in narodno-socialistični. Socijallažikratski agentje so stali na vseh oghi cerkve in čakali, kje se bodo začeli zbirati ljudje, da bi jim začeli lagati. Ravno tako republikanski tajnik Štampar, kateremu so ljudje pravili, da nosi republiko v nahrbtniku. Narodno-socialistični plačan agent, železniški pomožni delavec Rudek si pa niti bližju ni upal, ker je bil sam in se je bal batin. Zato so se zbrali med pozno mašo pri gostilničarju Zdolšku. Tu so izkoristili izplačevanje krompirja, na katerega je prišlo precej ljudi. Strankarski agentje so se vendar toliko sporazumeli, da bodo vse tri stranke dobile besedo. Ker jim pa g. Zdolšek ni pustil v hiši govoriti, so šli na dvorišče, kamor jim je sledilo par možakarjev, da so jih mogli smešiti. Ko je socijallažidemokrat doblj besedo in izpovedal grehe svoje stranke, je začel neki naš somišljenik vodo pumpati po njem. Vsi trije govorniki so bili do skrajnosti osmešeni in pobiti. Za NSSarje pa se sploh nihče ni zmenil. Šentlovrenčani so še vedno na stališču, da se samo SLS zavzema za vse sloje, govoričenec vseh drugih strank je pa sama demagogija. Značilen je predsednik vseh govornikov. Bila je namreč Korenova krava, privezana ob govorniku, ki je stal na koritu za živino napajati. Vsi trije govorniki so končali z vzklikom: Zivel dr. Korošec! Zivela SLS!

Politična smola g. Novačana. (Novačanovi kandidati agitirajo za Radičevo listo. Obup gospoda Novačana). Politično vetrnjaštvo gospoda dr. Novačana gre h koncu in dne 18. marca bo slovesen pokop stranke gospoda nadpolitika in preroka, razgrajca Novačana. Njegovi bivši najboljši pristaši ga kar eden za drugim zapuščajo ter se organizirajo večinoma v novoustanovljeni Radičevi stranki in tudi v SLS. Pri Novačanovi v hrvosti ni nič nenavadnega, da ga pametni ljudje zapuščajo. Značilno in pogubonosno za Novačanovo strančico (če se tako sploh more imenovati) je pa nekaj drugega. Navadno so za vsako stranko najbolj delavni njeni kandidati, kar je pač samoumevno. Tega pri kandidatih Novačanove liste ni in godi se danes, da nekateri teh kandidatov ne le, da bi se vzdržali agitacijskega dela za Novačanovo stranko, delajo na vse kriplje proti Novačanu samemu in agitirajo za Radičevo listo. Tako na primer Novačanov kandidat Borovinšek agitira po brežiškem okraju v družbi z Radičevim kandidatom Pevecom ter obžaljuje, da je Novačanovo listo podpisal. Kandidat Ubleis iz Maribora pa pridno izdaja Radičevcem Novačanove načrte in se je zadnji čas podal v družbi z Radičevim agitatorjem na agitacijo za Radiča v Savinjsko dolino. Namestnik za ptujsko-ormoški okraj — Franc Mikša je pa zadnje dneve organiziral cele čete Radičevih agitatorjev, ki imajo glavni namen, porušiti to, kar so prej pomagali sezidati za Novačana. Namestnika Weisbacherja je Novačan v zadnjem hipu podkupil s par tisočaki, da mu je ostal zvest. Kandidati Jekl, Polanšek in še nekateri drugi, ki so pa izrazili željo, da se jih ne izda, izpodkopavajo na tistem Novačanove pozicije, ali pa so se udali popolni politični brezbriznosti in pravijo, da so se prenaglili, ker so podpisali izjavo za Novačanovo listo. Novačanu zvesti so ostali: Mahen, Tlaker, Emeršič, Kosi in pa od Novačana plačani Štampar. Nobeden od teh se pa javno ne upa pokazati pred ljudstvo. Razume se samoposebi, da Novačan sam vidi potop svoje barke in skuša rešiti, kar se da. V to svrhu se poslužuje ne svojega uma toliko, kakor svojih rok in svoje gorjače. Revez ne vidi, da si s tem samo poslabša položaj. V sili se je zatekel k najskrajnejšemu sredstvu in je dal v zadnji številki svojega kilavega «Republikanca» razglasiti laž, da je Radičeva lista zavržena, da naj vsi republikanci glasujejo v tretjo (Novačanovo) škrinjico. Smešen je Novačan, da hoče na tak način popraviti, kar je zafural. Vemo pa to, da bi v Novačanovi republiki bilo mogoče tako brezzakonje, da bi se zavrglo magari vse nenovačanske kandidatne liste, republikanstvo in svoboda bi nam pa Novačan zabijal s svojo pestjo in gorjačo v glavo. Vsak še tako omejen Novačanov pristaš mora iz tega uvideti, da prede Novačanu vražje huda.

«Matija Gubec» v St. Juriju ob Pesnici. Veliko število lepakov je privabilo precej radovednežev v nedeljo na shod «napredne kmetsko-obrtne zveze». Shodu je predsedoval prvi več strankah neizogibni nadučitelj g. Robnik, katerega se je prijel priimek «glumač», nekak program je pa razvijal ključavničar Rebek iz Celja ob asistenci posojilniškega uradnika Julčka Novaka iz Maribora. Ker Rebekov program ni našel plodnih tal, je nastopil nadučitelj Robnik ter začel na podlagi neke prakse in Aškerčevih citatov razlagala zgodovino Matije Gubca, predrzno primerjajoč tega kmetskega mučenika z — Rebekom, priganjačem falirane frakarske policajdemokracije. Privlekel je tudi film inkvizicije, pa vse to ni zaleglo, ljudem se je vsa ta demagogija zastudila in zahtevali so, naj navede tudi kandidate te «napredne zveze», ki se hoče košatiti z Gubcem. Govornik je začel naštevati kandidate, razni namestniki, ki imajo kolikor toliko stika z obrtniškim in kmetskim stanom, so mu šli gladko od ust, imena doktorjev Kukovca, Roša, profesor Mravljaka itd. je pa samo šepetal in ječjal. — Policajdemokraciji naši ljudje ne bodo nasledili, pa naj pride z Gubcem ali pa s filmi.

Polomija samostojnih v Kostrivnici. Kako so jo samostojni povsod zafurali, se je tudi pri nas videlo v petek, ko je Drogenik napovedal shod in nas hotel še enkrat osrečiti s svojo lažipolitiko. Pa je gospodin men da prej zvedel, kaj ga čaka, je poslal svojega prijatelja, ki je seveda slabo naletel. Ze pri prvih besedah je dobil tak kontra, da mu je kar začelo toplo biti. Ko so mu začeli izpraševati vest, mu je pa hotelo menda sapa zaprti. Rad bi jo bil popihal, pa ni smel, moral je poslušati hočeš nočeš svojo obsodbo, katero mu je gospod župnik bral, do konca. Dobil je pa zagotovilo, da v njegovi najmočnejši trdnjavi ni ne ene kroglice več za samostojne. Dne 19. marca vabimo vse sosedje, bližnje in od daleč, bo namreč naših pet republikancev razglasilo kostrivniško republiko. Za predsednika si bodo postavili pa hrvaškega Grila, ker je baje največji.

Onevne novice.

Lumparije nasprotnih strank.

Samostojna, demokratska, socialistična, nemška in druge stranke so imenoval predstavnike za volilne škrinjice, ne da bi jih vprašale, če sprejmejo to mesto, ali ne. Te stranke nikogar ne morejo siliti, da bi bil čuvar škrinjice. Ako je kdo na nesprotnih listinah napisan za predstavnika, ga nihče ne more siliti, da bi moral čuvati škrinjico. Mi smo vsakega predstavnika prej vprašali, ali sprejme to mesto ali ne.

Možje volilci, pustite nasprotne škrinjice, ne hodite tje!

Poročila o izdih

na posameznih voliških pošljite g. zaupniki SLS takoj 18. marca zvečer v Maribor in sicer: iz okrajev Maribor, Št. Lenart, Ljutomer, G. Radgona, Ormož, Ptuj, Slov. Bistrica, Marenberg, Prevalje in Prekmurje na Cirilovo tiskarno v Mariboru, telefon številko 113. Za okraje Celje, Šmarje, Konjice, Rogatec, Kozje, Brežice, Sevnica, Laško, Gornjigrad, Šoštanj in Slov. Gradec na telefon Gospodarske banke št. 311 v Mariboru. Prosimo točnih in popolnih poročil.

Tajništvo LSL v Mariboru.

Iz vrst finančne kontrole. Odkar je doletela 1. 1920 gospode demokrate, radikalice in samostojneže nezalužena čast, da so zlezli na stolčke raznih ministrstev, niso hoteli več poznati državnih uslužbencev, najmanj pa poduradnike finančne kontrole; sicer bi vendar ne bilo mogoče, da so nam pošiljali klobuto in največje s tem, da so nas maksimirali in s tem dosegli, da se nahajamo z našimi družinami v največji beži ter smo postavljeni vsem drugim stanovom v svari, češ, tako boš raztrgan in lačen, če se pregrešiš, da vstopiš v državno službo. Mnogokaj bi se še lahko pisalo o naši trnjevi poti, vendar pa je to vse vohče tako znano, da bi bilo škoda za vsako nadaljno razjasnjevanje v tem oziru. Kar nam je potisnilo v roke pero, je dejstvo, da se nas sedaj pred volitvami spominjajo z raznimi umazanimi časopisi, kakor «Naša vas» itd. tisti gospodje, kateri se nas, dokler so bili na površju, nikdar niso spomnili in katerim smo bili vselej le balast, izvzemši seveda tedaj, ko smo hodili lačni in raztrgani v naporno službo in jim zbirali pri tem lepe milijončke. Niso zamogle omeščati njih trdih src ne naše brezštevilne prošnje in protesti, ne obupno ihtenje naših lačnih družin; zato pa tudi mi ne bomo odnehali in bomo ravno z isto brezobzirnostjo tolmačili našemu ljudstvu škodljivost njih centralizma. Prilike in volje nam ne manjka, da pa pridemo mi v stik s priprostim bajtarjem, kakor tudi z velikašem, to pa leži itak že v bistvu naše raznolične službe. Povemo odkrito, bežite vsi tisti, ki nas dosedaj niste poznali, z vašimi lažnjivimi časopisi, z vašimi dvomljivimi obljubami in s proslulim centralizmom! Naša volja, naše prepričanje in naš up na boljšo bodočnost je avtonomija Slovenije in v tem našem upu bomo vrgli od prvega do zadnjega naše kroglice dne 18. marca v škrinjico SLS. — Maksimiranci.

Pozor! Liberalni advokat dr. Kukovec in vojni dobičkar-milijonar Lovro Petovar sta skuhala nov lim. Kmetijske podružnice dobivajo te dni neke brošure, kjer se udriha po vseh drugih strankah, hvali pa dr. Žerjav, ki je hotel rešiti slovenskega kmeta s tem, da je glasoval proti temu, da bi se zavarovali kmečki delavci in posli za bolezen, nezgode in starost. Žerjav je takrat propadel pri tistem glasovanju, a je vseeno korajžno ostal v ministrstvu s Pucljem skupaj, čeravno je bil Pucelj za predlog. Če je dr. Žerjav mož, bi bil moral izvajati posledice in odstopiti. Pa ni. Če je dr. Kukovec videl, da Žerjav ne pozna političnih manir, naj bi ga pa bil on opozoril na to. Pa ga ni. Prihranil si je tisti predlog o zavarovanju kmečkih poslov in delavcev za čas tlik pred volitvami in hoče sedaj napraviti razdor med kmetovalci in njihovimi posli in delavci ter s tem profitirati za sebe par kroglic. Ne boš jih, Lojze! Imel si časa dovolj skrbeti za kmeta in njegove posle in delavce, sedaj je tvoj čas potekel. Dne 18. marca bo obračun! Vsi kmetovalci, vsi posli in delavci vedo, da je njihova škrinjica št. 2. Kmetijske podružnice in slovenske občine, vrzite Kukovčev brošuro in resolucijo v peč!

Samostojna v Rušah. Odgovor na dopis v «Kmetijski moči» od 7. t. m. Potem ko so preplašeni od ogorčenega ljudstva svoj o naših mož in mladeničev «sijajen» shod klaverno zaključili, so se podali vsi samostojni na čelu s svojim Drogenikom preko Drave v Ruše. Ni res, da se je vest o njih prihodu takoj raznesla, pač pa nihče ni znal, kje mislijo zborovati. Ko so se po tuhnili v «dvorano» neznatne gostiine, tedaj šele smo izvedeli o njih. In kako obilno število jih je bilo: Čujte in strmite: celih 30 (trideset)! Vseh zborovalcev pa z «bledim» kaplanom vred 43! Zborovanje je nudilo res veliko užitka za one, ki so morali slišati, kako se je g. Drogenik temeljito z ognjem na obrazu trudil dokazati, kako velikega gospodarskega pomena da je ravno za slovenske kmetijce znano ameriansko posojilo, ki bi nas ravno gospodarsko še bolj usužnjilo. (Ali povedati je pozabil, da je že v našo škodo propadlo za kšefta in «dviganje valute») Ali je kaplan izgrešil svoj poklic, o tem bodo pa že drugi sodili, ne pa gospodje okrog SKS. Gotovo je za vas lepše, ako bi se mogli izgovoriti, da je kaplan poslal razgrajca; toda tega niti sami sebi ne verjamete, niti morete tega dokazati. Res je, da vas nihče delavci več ne morejo trpeti, ko ste jih izročili na milost in nemilost centralizmu; zato so sami od sebe pobijali neresnično izvajanje govornikovo. Ko sem slišal, kako se resnica zavija in se farizejsko obrača oči, češ, SKS poslanci so branili Slovence in njihovo pravico, tedaj je vzkipeo v meni in oglašal sem se dovolj stvarno, tako da me je govornik rotill, naj mu vsaj pustim izgovoriti do konca. Zagotovil mi je svobodno besedo; zato sem pustil, da je nehal. Nato pa je zaprosil za besedo g. Viktor Glaser, ne kakor trdi dopisnik, da je izprašal meni vest, ampak želel je, me preplašiti, češ, da me bo tako ponižal, da bom za devet desetink manjši, na moj poziv pa tega ni storil, ampak se je umaknil. Našim tako inteligentnim samostojnim v album pa bo-

di to zapisano: Ločite osebo od politične stranke! Nisem nikogar blatil, ampak dokazal, da je delo SKS poslancev za vse stanove, za kmeta še posebej, kvarno, škodljivo in obsodbe vredno! Vedite, da me niti z milijoni nikdar ne podkupite, da bi molčal o vaših političnih grehih in se ne potegoval za resnico! Tako bi moral biti le vašega kova, ki za osebne koristi vodite boj za naše uničenje; vam ni mar svobodne, neodvisne Slovenije, pravičnosti do vseh stanov, ni vam mar kultura in vera vaših res vzornih očetov, vam je pri srcu kapital in uživanje! Ker se proti resnici niste znali z jezikom postaviti, ste prelomili obljubo svojega Drogenika nasproti meni in ste se proslavili s poniževalnim činom nasilja! Ko ste tako pokazali svojo oliko, vam je postalo žal, da ste pozabili pokazati težo in silo svojih pesti in palic. — In konec je še ostudnejši, ko se držnete trdit, da so se delavci prišli opravičevati, «gospod so nas našuntali.» Ali so vas pa delavci grdo «potegnili.» Pa vam mora biti človeka, ki izve, kakšni ste, ko vam tega ne bi prisojal. Čestitam taki stranki! Kljub blatenju od vaše strani bom stal kot hrast, neomajen v boju za razkritje resnice, ki jo SKS potvarja. Izboljšeni grobovi političnega profitarstva se odpirajo! Zdravil! — «Bledi» kaplan ruški.

Kako je pred volitvami pri Sv. Benediktu v Slov. gor.? Pri nas je živahno gibanje za volitve. Vsakdo pravi: Takrat gotovo grem volit, naša Slovenska ljudska stranka mora zmagati na celi črti, nasprotniki, posebno samostojneži pa propasti, ker so ves čas od zadnjih volitev skrbeli le za svoje žepe, ne pa za ljudstvo. Agitatorji so pridno na delu. Močno nas je podkuril Žebotov shod dne 20. februarja. Volili bomo na štirih voliščih: Ročica in Drvanja pri Sv. Ani, Ščavnica na Plitviškem vrhu, Osek pri Sv. Antonu, Benedikt, Ihova, Sv. Trije Kralji in Trotkova pri Sv. Benediktu. Povsod hočemo krepko pomagati, da bo število glasov za našo stranko tem večje. Agitatorji imajo vsak svoj okoliš. Sedaj storimo svojo dolžnost, da bo zmaga res častna. Dober katoličan, ki ljubi državo in hoče tudi sebi dobro, ne more in ne sme ostati doma. Nasprotniki bodo šli na volišče vsi do zadnjega. Pred 2 letoma smo od 40 poslancev dobili samo 15, ker so premmogi ostali doma. Norec je, ki pravi: Bodo že brez mene opravili! Saj ne bo nič boljše! Če bi se zopet mnogi tako izgovarjali, potem seveda ne bode bolje. Upamo pa, da je vse povsod tudi te že pamet srečala, da s svojo vmemarnostjo ne bodo več pomagali nasprotnikom. Bog daj srečo naši kmečki zvezi!

Auf biks — v dobrem smislu! Od Sv. Bolfenka v Slov. gor. nam poročajo: Kaj bo v nedeljo — ali bomo šli možje volit, pokazati in rešiti svojo moško čast in dolžnost? Nekateri seveda radi boleznini ne bodo mogli iti na volišče; vse druga pa, kar leze in gre, mora od doma, volit kandidate naše krščanske in slovenske KZ. Njena škrinjica je druga. Sklenili smo: Kdor ostane doma, naj sleče moške hlače, med može ne spada tak omahljivec in neznačajnejš, pa tudi ženske ga ne bodo trpele v svoji sredi, ker so desetkrat bolj zavedne in korajžne, kakor marsikateri, ki nosi moško ime. Vsi torej v boj za boljše bodočnost, vsi enega duha in ene misli, vsi k eni misli, to je drugi škrinjici! Auf biks — v dobrem smislu.

Stotnik potegnil frajterja. (Dopis iz Zalca.) Naš Pikel je torej srečno postal kandidat. Zelel si je to iz vsega svojega širokega srca. Da bo užival to veselje delj časa in ostal še nadalje kandidat, bodo volilci naše lepe Savinjske doline dne 18. marca vrgli volilne kroglice v škrinjico št. 2. Imeli smo norca, da ne vidi, kako ga celo njegov najboljši prijatelj Eduard Kukec vleče, je znamenje, da so njegove zmožnosti precej bližni ničle. Ali res misli moj sin Fronc, da bi ne bil stegnil Eduard sam rok po časti poslanca, ko bi vedel, da bo izvoljen gotovo. Ker se pa noče osmešiti — kar bi bila za avstrijskega stotnika huda reč — prepustil je to nižji šarži in si rekel: Naj se le osmeši frajter! In tako grdo vleče Kukec ubogega Pikla, da ga še gre v Gotovlje priporočati, ko pa dobro ve, da Pikla v Gotovljah in v Zalcu in enako drugod nikdo ne mara. Predobro poznamo Pikla in njegovo dosedanje delo. Ni zastoj njegov izrek: Politika je kšeft! Čisto naravno, da je na svoje stare dni prijadral v Samostojno. Kšeft! Pikel je prezdodaj izdal namen, ki ga ima s kandidaturo. Odkod neki imajo naši šolarčki besede: Pikelov mož bodo pa zaslužili vsak dan 800 kron v Belgradu, ko bodo poslanci! Naj pa Pikel nikar ne kaznuje svojih otrok za to; njegovi otroci so pri tem nedolžni. Kar so slišali doma, so povedali drugim otrokom in gotovo so se hoteli malo pobahati s svojim očetom, ki bo tako mastno zaslužil v Belgradu.

Popularna osebnost v Gornji Savinjski dolini je po pisavi samostojnih listov samostojni kmetovalec iz Gotovelj Franjo Pikel iz Zalca. Osebnost Piklova je sploh po celem svetu popularna, zdi se pa, da Pikel niti ne ve, kaj to pomeni. Popularnost njegove osebnosti seže brez dvoma tako daleč, kakor popularnost vsakega hmeljskega mešetarja. Kot slab hmeljski mešetar ja Pikel že znan, popularen pa ni bil, ni in nikdar ne bo.

Mozirski Sokoli so prestopili policijsko uro in razgrajali po trgu, da je moralo nastopiti orožništvo. Šest bratov Sokolov je v preiskavi. Bomo že poročali, kaj bo iz tega.

Vedno sveže klofute in moderne pasje biče, posebno primerne za volilno sezono, ima v zalogi samostojni g. Josip Kostajnshek, trgovec v Mozirju. «Svoji k svojimi!» Sam ne ve, kako bi se podpisal. Od Velike Nedelje nam poročajo: V krstnih knjigah je zapisano Ivan Herzič, ko pa je fant dorastel in je zavel nemčurski vetrič po naši lepi slovenski Mihovski vasi, se je začel podpisovati Johann ali Hans Herschitz, zdaj v Jugoslaviji pa menda sam ne ve, kako bi se podpisal na kandidatski listi. Njega in njegovo stranko ne bo nikdo volil. Vse kroglice bodo padle v — drugo škrinjico!

Nemška hujskarija v Ločah. Pri zadnjem ljudskem štetju se je v Ločah dalo vpisati za Nemce 12 oseb. Prav ponižni so bili do sedaj in lepi mir in sloga sta vladala v Ločah. Sedaj pa, ko nemška stranka kandidira v konjiškem okraju tukajšnjega grajskega Possecka, pa molijo nemški agitatorji, v prvi vrsti od slovenskih denarcev obogateli trgovec Fleck, naše ljudi, da naj volijo Possecka. Naj Nemci magari prestežejo svoje glasove in tudi proti Possecku kot osebi nimamo ničesar, a hujskanje proti Slovenski ljudski stranki pri viničarjih in delavcih si odločno prepovemo. — Dobro vemo, da niti eden Nемеc iz celega Spod. Štajerja ne bo izvoljen, najmanj pa Posseck, ker kandidira v najmanjšem okraju, zato si bomo nemške hujskače dobro zapomnili. Zapomnite si, s tem da ste na odločno slovenske hiše namazali svoje nemške lepake, ste razdrli slogo v vasi, in mi smatramo vaše početje kot predrzno izzivanje. Torej «čistokrvni» Nemci iz Loč pamet, pamet, pamet in pustite naše ljudi pri miru. Upamo, da bo to naše svarilo zadostovalo.

Zopet afera. Rekord v aferah je na vsak način hotel ter tudi dosegel minister pravde dr. Lazar Markovič. Značilno, da nosi baš minister pravde ta prežalostni slove! — Sedaj se gre za dvoje velikih klavnice v Veliki Plani. Posestniki teh dveh klavnice so bili že pred vojno Nemci in že takrat se je cenila ena na tri, druga pa na dva milijona dinarjev. Med vojno sta bili sekvestrirani. Po vojni so se pa potegovala kmetске zadruge za prevzem. Minister je prošnje odbil. Zadruge so ponudile celo šest milijonov za manjšo klavnico, pa je minister zopet odbil. Potem pa gre ter izda razpisa za prevzetje klavnice: eno za pet, drugo za štiri milijone. Potegovati za to so se smeli samo — Srbijanci. Kako se je postopalo po razpisu, ni znano, znano pa je, da je bila večja klavnica prodana pod razpisno ceno za 2.400.000 dinarjev, manjša pa za 1.900.000 dinarjev in to celo s to ugodnostjo, da je treba samo tretjino takoj plačati, drugo pa po treh letih. In to je kupila beograjska kreditna banka, kjer je g. minister pravde — prvi in glavni. Klavnici še sedaj ne poslujeta, to pa itak ni potrebno, ker bo vse skupaj minister «pravde» kot trgovski bankir zopet z velikim profitom prodal.

Volilne škrinjice in redi v šolskih naznanilih. — Kdo bi mislil, da so liberalci in samostojneži tudi to vpoštevali pri vlaganju svojih list. Liberalni kapitalist-advokat dr. Kukovec ima št. 1. To pomeni prav dobro. V resnici, kapitalistom se godi prav dobro, še boljše nego prav dobro v primeri s trpini kmeti in delavci. Kakor ljudstvo z jezo v srcu prenaša krivice in slabe posledice kapitalizma, ki se redi in masti na račun ljudskih žuljev, z isto jezo bo šlo dne 18. marca mimo 1. škrinjice in metalo kroglice v št. 2. Enako dobro so zadeli samostojneži. Imajo št. 4. To pomeni dandanes nezadostno. Dve leti so nezadostno skrbeli za našega slovenskega kmeta in delavca, katerima so leta 1920 obljubljali zlate gradove, potem pa z dušo in telesom podpirali v zvezi z liberalnimi advokati srbske radikalke. Zato bo jim pa tudi ljudstvo dne 18. marca zapisalo red nezadostno in pustilo njihovo škrinjico prazno. Naša škrinjica ima št. 2. To pomeni dobro. Dobro so se držali naši poslanci dve leti v Belgradu. Junaško so odbijali vse napade srbskih radikalov, Kukovečevih liberalnih demokratov in Pucljevih slabostojnejšev. Če se bori majbna četa proti premoči in ne opeša in ne izgubi poguma, imenuje to ves svet junaštvo. Ker so se naši poslanci dobro vojskovali proti vsem škodljivcem slovenskega ljudstva, zaslužijo red 2, to je dobro in vse volilne kroglice naj dne 18. marca romajo v škrinjico številka 2.

Povodenj v Pesniški dolini. Grozni naliv od 4. do 5. marca in naglo kopneči sneg sta povzročila v Pesniški dolini v kratkih urah nevarno povodenj. Voda je preplavila vse okrajne ceste od Sv. Lenarta do Ptujja. Z vso močjo je drla voda čez ceste in povzročila tudi razne nesreče. Blizu Sv. Ruperta je odnesla v jarek voz s konji in voznikom vred, v Mosteh pri Sv. Lovrencu je vrgla jezdeca in konja v globoki cestni jarek, jezdec je bil juršinski poštni sel, v vodi je izgubil poštino torbico z denarjem, samo «Slov. Gospodar» je še rešil, vse drugo so odnesli valovi. Nekaj dni je počival ves promet, ker nihče ni mogel čez vodo. Zdaj je voda večinoma že odtekla. Za travnike je seveda pomladanska povodenj prava dobrota, ker nadomesti enkratno gnojenje in ljudstvo je na take poplave že navajeno.

Iz Maribora.

Kukovečeva odgovornost. Včerajšnji «Tabor» prinaša: «Depeša dr. Kukovca kralju, Maribor, 12. marca. G. dr. V. Kukovec je danes odposlal kralju sledečo brzojavko: Na severni meji Vaše države zmaguje Radič in Nemeč. Odklanjam odgovornost, ako se pred volitvami ne izpuste iz zaporov jugoslovanski nacionalisti. Dr. Kukovec.» — To je kratko in milo rečeno skrajna domišljavost in budalost. V tej drugi lastnosti se je dr. Kukovec že neštetokrat izkazal in proslavil, sedaj so ga pa vsekakor prekosili Taboriti, ki ta njegov brzojav prinašajo, mesto da bi dr. Kukovca iz strankarskih in

človekoljubnih ozirih opozorili in poučili, naj se ne napihuje in blamira. Kdo je naložil dr. Kukovcu odgovornost in jamstvo za severno mejo in komu naj bi padlo na um, da odgovornost od njega zahteva? Pa če bi jo tudi zahteval, s čim naj jamči dr. Kukovec? Mar s svojimi pristaši, ki mu na Štajerskem niti mandata ne morejo zajamčiti, ali pa z orjunci — kriminalnimi tipi — la pretepač Škerjanc in Kirchenräuber Stoka? Če nosi dr. Kukovec kako odgovornost, potem jo nosi za razpad demokratske stranke v Sloveniji ter po svoji politični iznajdljivosti tudi jamči, da se bodo njeni ostanki čimprej razpršili.

V Krčevini pri Mariboru se je v gostilni pri «Lovskem domu» v pondeljek, dne 12. marca zvečer vršil dobroobiskani volilni shod SLS. Za predsednika je bil izbran župan g. Skof, ki je pred vsemi zborovalci izjavil, da je dr. Korošec najpoštenjši politik v Sloveniji in da SLS ni menjala nikdar svojega programa. Zategadelj pa bodo pri volitvah z dr. Koroščevo stranko šli tudi tisoči takih volilcev, ki so dosedaj bili pri drugih strankah. Politično in situacijsko ter strankino programno poročilo je podal kandidat Žebot. Delavci, kakor tudi zastopniki drugih stanov so živahno odobrvali naš glavni cilj: zakonodajno avtonomno Slovenijo. Dva socialista, pristaša sedanjega milijonarja Antona Kristana (kakor je eden njiju izjavil), a s par bedastimi medklici skušala moliti govornika, da sta moralah očes nočes kmalu utihniti. Tudi Karčevinčanje bomo prihodnje nedeljo po večini glasovali za Slovensko ljudsko stranko. Splošno se pri nas trdi: Ko bi le že dr. Korošec kmalu s svojo spretno roko napravil red in prišel nam na pomoč. Da se pa to zgodi, bomo 18. marca posebno železničarji spustili volilne kroglice v dr. Koroščevo drugo škrinjico. Volišče za Krčevino je v naši šoli. Začetek zjutraj ob 7. uri. Konec zvečer ob 6. uri.

Pri mariborski oblasti je nastopil službo kot namestnik velikega župana načelnik notranjega ministristva dr. Vilko Pfeifer. Stranke sprejema vsak dan dopolne v prostorih mariborske oblasti v poslopju okr. glavarstva v Mariboru.

Predavanje SKSZ se vrši v petek ob pol 8. uri zvečer. Nadaljuje se razprava o narodnosti in krščanstvu.

Na praznik sv. Jožefa bo blagoslovljenje nove zastave krščanskega izobraževalnega društva v Lajtersbergu. Četrta na deset bo slovesen vhod v frančiškansko cerkev, na to bo slavnostni govor, po govoru blagoslovitev zastave in slovesna sv. maša. Popoldne bo v Narodnem domu slavnostni govor prof. Medveda, nato dve deklamaciji in igri «Sinovo maščevanje» in «Ne kliči vraga». Uljudno vabimo vse člane in nečlane, posebej pa še vse katoliške organizacije, da pošljejo svoje zastopnike.

Fantovski večer mariborskega Orla je v sredo, dne 14. marca 1923 ob pol 8. uri zvečer v Lekarniški ulici 6. Tvarina predavanja: srenjske tekme. Dolžnost vsakega člana je, da se točno ob napovedani uri udeleži fantovskega večera. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. — Bog živil!

VINIČARSKI KOTICEK.

Iz Hafoz. Predragi bratje! Da smo tudi mi nekaj vredni, se vidi pri volitvah. Vsak bi se daj rad imel naše glase, akoravno se prej nobena stranka ni brigala za nas, razun naše krščanske stranke, kateri pravimo Kmetška zveza ali Slovenska ljudska stranka. Zdaj bomo imeli deset škrinjic. V katero naj vrzemo našo kroglico? Jaz vam pravim — v drugo, ker mora zmagati krščanska pravičnost, ako hočemo, da bomo živeli. Samostojni so nam mnogo obljubili dati pa nič. Ko je bil Korošec minister, je bila moka po 10 K, pod Pucljem pa po 30 K. Kdo je naredil draginjo? Republikanski menihi tudi ne bodo pomagali. Ako nam bodo hoteli kaj dati, bodo morali kje vzeti. Zdaj pa plačujemo davek od šibic, od cukra, od tobaka, od soli itd., zaslužka pa ni, ker se vino ne more prodati. Ako bi se republikanci zavezali, da pokupijo vso naše vino po primerni ceni, bi tudi naši gospodarji volili z njimi. Še piti bi jim pomagali vsi skup. Zdaj pri volitvah ima vsak mnogo besed, ko pa bodo volitve minule, pa bomo mi ubogi viničarji zopet prepuščeni sami sebi. S svojim gospodarjem trpeli in živeli. Ako bo Bog dal dobro letino bo bolje, ako pa bo slaba letina, pa slabo. Skrbeti pa moramo, da dobimo vsaj viničarski red in starostno zavarovanje in zdravniško pomoč v sili. To pa dosežemo samo na podlagi slovenske avtonomije, ker Srbi nimajo srca za nas, ker nimajo gorice, kakor mi Slovenci. Naša krščanska Kmetška zveza pa vam je obljubila, da hoče skrbeti tudi za naš revni stan. Zato jo moramo voliti in spustiti kroglico v drugo škrinjico. Viničar.

Vurberg pri Ptujju. Tudi pri nas imamo gorice. — Naši viničarji pravijo, da bodo vsi volili Slovensko kmetško zvezo in spustili kroglico v drugo škatljico. Samo v edinosti leži naša bodočnost. Živijo zavedni viničarji!

Slovenska Bistrica. Viničar nam piše: Republikancev ne bi rad volil. Ona se je proglasila še le sedaj pred volitvami, kakor se je izlegla Samostojna stranka pred zadnjimi volitvami. Pravijo, da zadnje jajce ni mnogo vredno. (Prav imate! Op. ur.)

Ljutomer. Nam ubogim viničarjem se ne godi dobro. Celu zimo nismo imeli zaslužka. Po letu še že gre, ko gremo na delo, ali v zimi smo reveži. Kje si naj vzamemo krajcar? Enim je res bolje, drugi pa si ne vemo pomoči. Moka stane več, kot zaslužimo. Nekaj se bo moralo spremeniti, ker tako ne gre več naprej.

Naša volilna škrinjica je druga!